http://users.auth.gr/natreas Σημειώσεις: Εγώ Κεφ. 3-4-5 Κεχαγιάς Κεφ. 1-2-6 Βιβλία:

- Churchill Brown (για μηχανικούς)
- Marsden (πιο μαθηματικό)

# Μέρος Ι

# Ατρέας

# Κεφάλαιο 1 Μιγαδικοί Αριθμοί

Έστω 
$$\mathbb{C}=\left\{egin{array}{l} ext{γεωμετρική παράσταση μιγαδικού} \\ z=\overbrace{(x,y)};\ x,y\in\mathbb{R} \end{array}
ight\}$$

Είναι σύνολο εφοδιασμένο με τις πράξεις:

(α) Πρόσθεση μιγαδικών

Αν 
$$z_1=(x_1,y_1)$$
 και  $x_2=(x_2,y_2)$ , τότε:  $z_1+z_2=(x_1+x_2,\,y_1+y_2)$ 

(β) Γινόμενο  $\lambda \in \mathbb{R}$  με μιγαδικό z

Av 
$$z=(x,y)$$
, τότε ορίζω:

$$\lambda z = (\lambda x, \lambda y)$$

(γ) Πολλαπλασιασμό μιγαδικών αριθμών

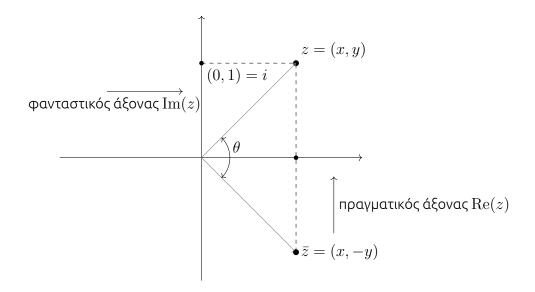
Av 
$$z_1=(x_1,y_1),\ z_2=(x_2,y_2)$$
, τότε ορίζω:

$$z_1 z_2 = (x_1 x_2 - y_1 y_2, x_1 y_2 + x_2 y_1)$$

Καλείται σύνολο των μιγαδικών αριθμών.

- Δεν μπορώ να συγκρίνω μιγαδικούς
- Οι γνωστές ιδιότητες των πράξεων ισχύουν στους μιγαδικούς

Η γεωμετρική παράσταση του  $\mathbb C$  είναι το λεγόμενο μιγαδικό επίπεδο.



$$x \in \mathbb{R} \stackrel{\text{1-1}}{\longleftrightarrow} A = \{(x,0) : x \in \mathbb{R}\}$$

• 
$$(x,0), (y,0) \in A \implies (x,0) + (y,0) = (x+y,0) \in A$$

• 
$$(x,0)(y,0) = (xy,0) \in A$$

Στο εξής γράφω:

$$1 = (1, 0)$$

$$x = (x, 0)$$

Ορίζω:

$$i = (0, 1)$$

και καλείται φανταστική μονάδα του μιγαδικού επιπέδου.

$$i^2 = (0,1)(0,1) = (0 \cdot 0 - 1 \cdot 1, \ 0 \cdot 1 + 1 \cdot 0) = (-1,0) = -1$$

$$\boxed{i^2 = -1}$$

Έτσι:

$$z = (x, y) = x(1, 0) + y(0, 1)$$

$$\stackrel{x=(x,0)}{=} x \cdot 1 + yi$$

$$\implies z = x + iy$$

$$z = x + iy \iff z = (x, y)$$

Έστω z = x + iy

$$\stackrel{\text{поλικές}}{=} \rho \cos \theta + i \rho \sin \theta = 
= \rho(\cos \theta + i \sin \theta)$$
(1)

Έτσι, η (1) γράφεται ως:

$$z = |z| \underbrace{(\cos \theta + i \sin \theta)}_{= |z| \cdot e^{i\theta}}$$

όπου στο εξής:

$$e^{i\theta} = \cos \theta + i \sin \theta$$
τύπος του Euler

Τελικά:

$$z=|z|e^{i heta}$$
(πολική μορφή μιγαδικών)

Σημείωση:  $\cos \theta + i \sin \theta$ 

$$\begin{array}{l} \overset{\text{osipés}}{\underset{\text{McLaurin}}{=}} \left(1-\frac{\theta^2}{2!}+\frac{\theta^4}{4!}+\ldots\right)+i\left(\theta-\frac{\theta^3}{3!}+\frac{\theta^5}{5!}-\ldots\right) \\ i^2 \overset{=-1}{\underset{=}{=}} \left(1+\frac{(i\theta)^2}{2!}+\frac{(i\theta)^4}{4!}+\ldots\right)+\left(i\theta+\frac{(i\theta)^3}{3!}+\frac{(i\theta)^5}{5!}+\ldots\right) \\ =1+(i\theta)+\frac{(i\theta)^2}{2!}+\frac{(i\theta)^3}{3!}+\cdots+\frac{(i\theta)^n}{n!}+\cdots=e^{i\theta} \end{array}$$

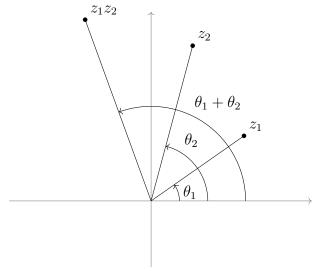
• Ορίζω Πρωτεύον όρισμα  ${
m Arg}z$  (μη μηδενικού) μιγαδικού z να είναι η γωνία  $\theta$  που σχηματίζει ο θετικός πραγματικός ημιάξονας του  $\mathbb C$  με την ημιευθεία OA, όπου A το σημείο της γεωμετρικής παράστασης του z=x+iy.

Έτσι:

$$z=|z|e^{i{
m Arg}\,z}$$
 πολική μορφή του  $z$ 

$$z_1 z_2 = |z_1| e^{i\operatorname{Arg} z_1} |z_2| e^{i\operatorname{Arg} z_2}$$
$$z_1 z_2 = |z_1| |z_2| e^{i(\operatorname{Arg} z_1 + \operatorname{Arg} z_2)}$$

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{|z_1|}{|z_2|} \frac{e^{i\theta_1}}{e^{i\theta_2}}$$
$$= \left| \frac{z_1}{z_2} \right| e^{i(\theta_1 - \theta_2)}$$



Ιδιότητα:  $z\bar{z}=|z|^2$ 

# Κεφάλαιο 2 Μιγαδικές συναρτήσεις

Κάθε συνάρτηση  $f:A\subseteq\mathbb{C}\to\mathbb{C}$  καλείται μιγαδική συνάρτηση μιγαδικής μεταβλητής.

$$f=\int (\underbrace{z}_{\text{η μεταβλητή μιγαδικός}})$$

п.х.

$$f(z)=z^2 \implies f(x+iy)=(x+iy)^2=x^2+(iy)^2+2x\cdot\underbrace{x^2-y^2}_{\mathrm{Re}(f)}+i\underbrace{(2xy)}_{\mathrm{Im}(f)}$$

Τελικά: 
$$f(x,y)=(x^2-y^2,\,2xy)$$
  $\mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}^2$ 

п.х.

$$\begin{split} f(z) &= \frac{1}{|z|\bar{z}} \stackrel{z=x+iy}{=} \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2}} \cdot \frac{z}{\bar{z}z} \\ &\stackrel{z\bar{z}=|z|^2}{=} \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2}} \cdot \frac{z}{|z|^2} = \frac{x+iy}{(x^2 + y^2)^{3/2}} \\ &\stackrel{\mathrm{Ve}\omega\mu}{=} \frac{(x,y)}{(x^2 + y^2)^{3/2}} \stackrel{\vec{r}=(x,y)}{=} \boxed{\frac{\vec{r}}{|\vec{r}|^3}} \end{split}$$

Κεντρικό διαν. πεδίο που θυμίζει το πεδίο Coulomb.

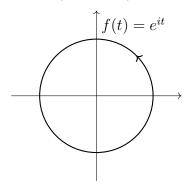
$$\underbrace{f = f(z)}_{\text{IIVA} \text{ μεταβλ.}} \overset{\text{1-1}}{\longleftrightarrow} F(x,y) = \left(u(x,y), v(x,y)\right)$$

όπου u,v πραγματ. συναρτ. 2 μεταβλητών

**Υπάρχουν**  $f:A\subseteq\mathbb{R}\to\mathbb{C}$ , μιγαδικές πραγματικής μεταβλητής π.χ

$$f(t) = e^{it}, t \in (0, \pi]$$
$$= \cos t + i \sin t$$

$$t \to (\cos t, \sin t)$$
 καμπύλη  $x^2 + y^2 = \cos^2 t + \sin^2 t = 1$ 



Η γραφ. παράσταση της  $f(t)=e^{it},\ t\in (-\pi,\pi)$  είναι ο μοναδιαίος κύκλος κέντρου (0,0) με αντιωρολογιακή φορά.

$$g(t) = 1 + it, t \in \mathbb{R}, = (1, t) = (1, 0) + t(0, 1)$$

Το πεδίο ορισμού μιγαδικών συναρτήσεων μιγαδ. μεταβλητών υπολογίζεται ως συνήθως (με τις πραγματικές συναρτήσεις) ΜΕ ΚΑΠΟΙΕΣ Διαφοροποιήσεις

$$f(z) = \frac{1}{z}$$

Πρέπει ο παρον. να είναι διάφορος του μηδενός: Έτσι  $z \neq 0$  Άρα Π.Ο  $= \mathbb{C} - \big\{(0,0)\big\}$ 

$$g(z) = \frac{z}{z^2 + 2}$$

**Σημείωση** Η g είναι **ρητή** συνάρτηση (δηλ. πηλίκο δύο (μιγαδικών) πολυωνύμων). Κάθε συνάρτηση της μορφής  $a_0+a_1z+\cdots+a_nz^n,\ a_0,\ldots,a_n\in\mathbb{Z}$  καλείται (μιγαδικό) πολυώνυμο. Πρέπει παρον.  $\neq 0$  δηλ:

$$z^2+2=0 \left(\begin{array}{c} \text{ΠΡΟΣΟΧΗ!!} \ \text{Κάθε μιγαδικό} \\ \text{πολυώνυμο βαθμού } N \text{ έχει} \\ \text{ΑΚΡΙΒΩΣ } N \text{ ρίζες στο } \mathbb{C} \end{array}\right)$$
 
$$z^2+2=0 \xrightarrow{i^2=-1} z^2-2i^2=0$$
 
$$\Longrightarrow \left(z-\sqrt{2}i\right)\left(z+\sqrt{2}i\right)=0$$
 
$$\Longrightarrow \left[z=\pm\sqrt{2}i\right]$$

**Τελικά** 
$$\Pi.O = \mathbb{C} - \left\{ \pm \sqrt{2}i \right\}$$

$$h(z) = \operatorname{Arg} z, \ \Pi.O = \mathbb{C} - \{0\}$$

Για z=0 ΔΕΝ ορίζεται όρισμα, επειδή  $0=|0|\cdot e^{i\theta}$   $\forall \theta$ 

Σημείωση 
$$az^2 + bz + c = 0$$
  $a,b,c \in \mathbb{C}$ 

Λύνεται με διακρίνουσα κατά τα γνωστά.

Επίσης μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και σχήμα Horner για πολυώνυμα (με πραγματικούς συντελεστές) βαθμού  $N \geq 3$ .

$$a(z) = e^z = e^{x+iy} = e^x \cdot e^{iy}$$
$$= e^x (\cos y + i \sin y)$$
$$= (e^x \cos y, e^x \sin y), \quad x, y \in \mathbb{R}$$

Ως διανυσματικό πεδίο προφανώς Π.Ο =  $\mathbb{R}^2$  Έτσι Π.Ο =  $\mathbb{C}$ .

$$l(z) = {
m Log}$$
 (αντίστροφη της  $e^z$ ) 
$$\underbrace{{
m Log}}_{\ \, 
m correct}^{
m orighós} {
m ln}\, |z| + i {
m Arg}\, z$$
 μιγαδικός λογάριθμος 
$${
m \Pi.O} = {\Bbb C} - \{0\}$$



$$Log(3) = ln |-3| = iArg (-3)$$
  
=  $ln 3 + i\pi$ 

$$\lambda(z) = \sin z \stackrel{\text{orighos}}{:=} \frac{e^{iz} - e^{-iz}}{2i}$$
 
$$\begin{pmatrix} e^{i\theta} & = \cos \theta + i \sin \theta & \theta \in (-\pi, \pi] \\ e^{-i\theta} & = \cos \theta - i \sin \theta \\ \hline \sin \theta & = \frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i} \end{pmatrix}$$

 $\Pi.O = \mathbb{C}$ 

$$m(z) = \cos z \stackrel{\text{orighás}}{:=} \frac{e^{iz} + e^{-iz}}{2}$$
 
$$\text{ $\Pi$.0 = $\mathbb{C}$}$$

Όλες οι γνωστές τριγωνομετρικές ταυτότητες ισχύουν στο  $\mathbb C$  όπως στο  $\mathbb R$ .

$$h(z)=\sqrt[n]{z}:=\sqrt[n]{|z|}e^{i\frac{2k\pi+\operatorname{Arg}z}{n}}\quad (k=0,1,\dots,n-1)$$
 (Η  $\sqrt[n]{a}$  ορίζεται ως το **σύνολο** όλων των λύσεων της εξίσωσης  $z^n=a,\quad a\in\mathbb{C}$  ) 
$$\Pi.\mathsf{O}=\mathbb{C}-\{0\}$$

# 2.1 Όριο/Συνέχεια

μιγαδικών συναρτήσεων μιγαδικής μεταβλητής

### Ορισμός

Έστω f(z)=f(x+iy)=u(x,y)+iv(x,y) μιγ. συνάρτηση ορισμένη σε σύνολο  $A\subset\mathbb{C},\ z_0=x_0+iy_0$  είναι σ.συσσ. του A και έστω  $a=a_0+ib_0$ . Τότε

$$\lim_{z \to z_0} f(z) = a \in \mathbb{C}$$

$$\updownarrow$$

$$\begin{cases} \lim_{(x,y) \to (x_0,y_0)} u(x,y) = a_0 \\ \text{KAI} \\ \lim_{(x,y) \to (x_0,y_0)} v(x,y) = b_0 \end{cases}$$

**Επίσης,** αν  $z_0 \in A$ , τότε f συνεχής στο σημείο  $z_0$ 

οι συναρτήσεις  $u,v:A\subset\mathbb{R}^2\to\mathbb{R}$  είναι ΣΥΝΕΧΕΙΣ στο σημείο  $(x_0,y_0$  (ως πραγματικές συναρτήσεις δύο μεταβλητών)

#### Έτσι:

Ορίζω το  $\infty$  του μιγαδικού επιπέδου να είναι το σύνολο σημείων που απέχουν "άπειρη" απόσταση από την αρχή των αξόνων.

Το επεκτεταμένο μιγαδικό επίπεδο ορίζεται ως:

$$\infty + z = \infty \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

$$\infty \cdot z = \infty \quad \forall z \neq 0$$

$$\frac{z}{\infty} = 0 \quad \forall z \neq \infty$$

 $\overline{\mathbb{C}} = \mathbb{C} \cup \{\infty\}$ , ónou:

Όλες οι πράξεις του ορίου που ξέρετε ισχύουν και στους μιγαδικούς (αρκεί να μην εμφανίζονται οι γνωστές απροσδιόριστες μορφές):

$$0\cdot\infty,\frac{\infty}{\infty},0^0,1^\infty,\infty^0$$

Ο κανόνας De l' Hospital ισχύει στους μιγαδικούς.

### Σημείωση:

$$\lim_{z \to \infty} f(z) = a \in \mathbb{C} \iff \lim_{z \to 0} f\left(\frac{1}{z}\right) = a \in \mathbb{C}$$

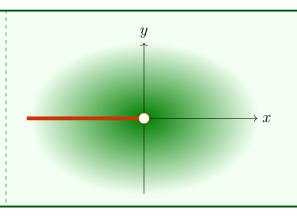
$$\lim_{z \to z_0} f(z) = \infty \iff \lim_{z \to z_0} \frac{1}{f(z)} = 0$$

$$\lim_{z \to z_0} f(z) = 0 \iff \lim_{z \to z_0} |f(z)| = 0$$

Θ.

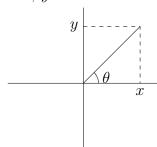
Έστω  $\operatorname{Arg} z:\mathbb{C}-\{0\}\to (-\pi,\pi]$  Τότε η  $\operatorname{Arg} z$  είναι συνεχής στο σύνολο:

$$\mathbb{C}^* = \mathbb{C} - \{x + iy : x \le 0 \text{ KAI } y = 0\}$$

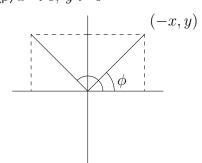


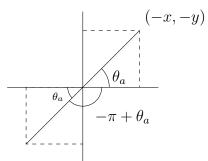
Έστω z = x + iy

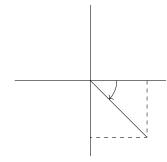
(a) 
$$x > 0, y > 0$$



(
$$\beta$$
)  $x < 0, y > 0$ 







$$\operatorname{Arg} z = \begin{cases} \arctan \left| \frac{y}{x} \right|, & x, y > 0 \\ \pi - \arctan \left| \frac{y}{x} \right|, & x < 0, y > 0 \\ -\pi + \arctan \left| \frac{y}{x} \right|, & x < 0, y < 0 \\ -\arctan \left| \frac{y}{x} \right|, & x > 0, y < 0 \end{cases}$$

Για 
$$x=0,$$
 τότε  $\mathrm{Arg}:=\frac{\pi}{2}$  ή  $-\frac{\pi}{2}$   $y=0,$  τότε  $\mathrm{Arg}:=0$  ή  $\pi$  Έστω  $z_0=x_0<0$ 

• Έστω  $z=x_0+it\quad (t>0)$  Για  $t\to 0^+,\; z\to z_0=x_0$ , αλλά:

$$\lim_{z \to z_0} \operatorname{Arg} z \stackrel{z = x_0 + it}{=} \lim_{t \to 0^+} \operatorname{Arg} \left( x_0 + it \right) \stackrel{\text{20 tet.}}{=} \lim_{t \to 0^+} \left( \pi - \arctan \left| \frac{t}{x_0} \right| \right) = \pi - \arctan 0 = \pi$$

• Για  $z=x_0+it\quad (t<0)$ , τότε:

$$t 
ightarrow 0^-, \quad z 
ightarrow z_0,$$
 kai

$$\lim_{z \to z_0} \operatorname{Arg} z = \lim_{t \to 0^-} \operatorname{Arg} \left( x_0 + it \right) \stackrel{\text{30 tet.}}{=} -\pi + \arctan 0 = -\pi$$

Άρα το όριο στο  $z_0=x_0$  ΔΕΝ υπάρχει, και έτσι η  ${
m Arg}\,z$  ασυνεχής στα  $z=x_0$  με  $x_0\leq 0$ . Αν  ${
m Arg}\,z\in[0,2\pi)$  πού είναι ασυνεχής;

## 2.2 Μιγαδική παράγωγος

Την εβδομάδα της  $28^{ης}$  θα γίνουν κανονικά τα μαθήματα του Ατρέα.

### Ορισμός

Έστω  $f:A\subset\mathbb{C}\to\mathbb{C}$ , A ανοικτό,  $z_0\in A$ . Λέμε ότι η f είναι μιγαδικά παραγωγίσιμη στο σημείο  $z_0$ , αν υπάρχει το OPIO:

$$\lim_{z \to z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} = a \in \mathbb{C}$$

(ή ισοδύναμα  $\lim_{h\to 0} rac{f(z_0+h)-f(z_0)}{h}=a\in\mathbb{C}$ ) Στο εξής το όριο αυτό συμβολίζουμε με  $f'(z_0)$  ή  $rac{\mathrm{d} f(z_0)}{\mathrm{d} z}$ 

### Ορισμός

Aν  $f:A\in\mathbb{C}\to\mathbb{C}$ , A ανοικτό,  $z_0\in A$ , θα λέμε στο εξής ότι η f είναι ΟΛΟΜΟΡΦΗ (ή ΑΝΑ-ΛΥΤΙΚΗ - holomorphic/analytic) **στο σημείο \mathbf{z\_0}**, εάν η f είναι μιγαδικά παραγωγίσιμη **ΣΕ ΚΑΘΕ** 

**ΣΗΜΕΙΟ** του ανοικτού δίσκου (

$$D_{\epsilon}(z_0) = \left\{ z \in \mathbb{C} : |z - z_0| < \epsilon \right\}$$

για κάποιο  $\epsilon>0$ 

Av f ολόμορφη σε ΚΑΘΕ σημείο του A λέμε ότι η f ολόμορφη στο A.

#### Ορισμός

Αν A μη ανοικτό, λέμε ότι η f ολόμορφη στο A, αν υπάρχει  $B\supset A$ , B ανοικτό ώστε η f στο B.

Όλες οι γνωστές ιδιότητες της παραγώγου που γνωρίζετε ισχύουν και για τη μιγαδική παράγωγο

**π.χ.** Έστω f,g **μιγαδικά** παραγωγίσιμες σε σημείο  $z_0$ . Τότε:

- f παραγ. στο  $z_0 \implies f$  συνεχής στο  $z_0$
- $(af \pm by)'(z_0) = af'(z_0) + bg'(z_0) \, \forall a, b \in \mathbb{C}$
- $(fg)'(z_0) = f'(z_0)g(z_0) + f(z_0)g'(z_0)$
- $\left(\frac{f}{g}\right)(z_0) = \frac{f'(z_0)g(z_0) f(z_0)g'(z_0)}{g^2(z_0)} \quad \left(g(z_0) \neq 0\right)$
- Ο κανόνας αλυσίδας ισχύει στις μιγαδικές συναρτήσεις:

$$(h \circ g)'(z_0) = h'(g(z_0)) g'(z_0)$$

υπό την προϋπόθεση ότι η σύνθεση καλά ορισμένη

Παραγώγιση αντίστροφης συνάρτησης Έστω f ολόμορφη σε σημείο  $z_0$  με  $f'(z_0) \neq 0$ . Αν  $w_0 = f(z_0)$ , τότε υπάρχουν  $\epsilon, \epsilon' > 0$  ώστε η αντίστροφη συνάρτηση  $f^{-1}: D_\epsilon(w_0) \to D_{\epsilon'}(z_0)$  καλά ορισμένη, ολόμορφη στο  $w_0$  και

$$\left(f^{-1}\right)'(w_0) = \frac{1}{f'(z_0)}$$

### Θ.: Εξισώσεις Cauchy-Riemann

Έστω  $f:A\subseteq\mathbb{C}\to\mathbb{C}:f(z)=f(x+iy)=u(x+y)+iv(x,y).$  Θεωρώ  $z=x+iy,\ z_0=x_0+iy_0$  και A ανοικτό.

Τότε:

f μιγαδικά παραγωγίσιμη στο  $z_0$ 

 $\updownarrow$ 

(a) Η  ${f F}(x,y)=\left(u(x,y),\,v(x,y)\right)$  είναι διαφορίσιμο διανυσμ. πεδίο στο σημείο  $(x_0,y_0)$ 

KAI

(β)

$$\begin{cases} u_x(x_0,y_0) = v_y(x_0,y_0) & \underbrace{\text{exiowdeig C-R}} \\ u_y(x_0,y_0) = -v_x(x_0,y_0) & \end{aligned}$$

**Πόρισμα (ΠΡΑΚΤΙΚΟΤΑΤΟ)** Av f(z)=f(x+iy)=u(x,y)+iv(x,y) είναι έτσι ώστε:

(a) u,v έχουν συνεχείς μερικές παραγώγους στο  $(x_0,y_0)$  και "κοντά" στο  $(x_0,y_0)$ 

(β) 
$$\begin{cases} u_x(x_0, y_0) = v_y(x_0, y_0) \\ u_y(x_0, y_0) = -v_x(x_0, y_0) \end{cases} \leftarrow C-R$$

Τότε (  $\Longrightarrow$  ) η f είναι μιγαδικά παραγωγίσιμη στο  $z_0=x_0+iy_0$ 

Παρ.

$$z^2 = (x + iy)^2 = x^2 + 2ixy - y^2 =$$
 $= x^2 - y^2 + i(2xy), \text{ ápa}$ 
 $f = (x^2 - y^2, 2xy)$ 
 $\begin{vmatrix} u_x = v_y \\ u_y = -v_x \end{vmatrix}$ 

### Παρατηρήσεις

(a) Έστω f μιγαδικά παραγ. συνάρτηση σε σημείο  $z_0=x_0+iy_0$ . Τότε ε $\xi'$  ορισμού υπάρχει το όριο

$$f'(z_0) = \lim_{z \to z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0}$$

- Έστω  $z=x+iy_0 \quad (x\in\mathbb{R})$  είναι τυχαίο σημείο της "οριζόντιας" ευθείας που διέρχεται από το  $z_0$
- Για  $x\to x_0$ , τότε  $z=x+iy_0\to x_0+iy_0=z_0$  (δηλ.  $z\to z_0$  όταν  $x\to x_0$  πάνω στην οριζόντια ευθεία)

11

Τότε για  $z = x + iy_0$  έχω:

$$f'(z_0) = \lim_{x \to x_0} \frac{u(x, y_0) + iv(x, y_0) - (u(x_0, y_0) + iv(x_0, y_0))}{x + iy_0 - (x_0 + iy_0)}$$

$$= \lim_{x \to x_0} \frac{u(x, y_0) - u(x_0, y_0)}{x - x_0} + i \lim_{x \to x_0} \frac{v(x, y_0) - v(x_0, y_0)}{x - x_0}$$

$$= u_x(x_0, y_0) + iv_x(x_0, y_0)$$

$$\implies \boxed{f'(z_0) = u_x(x_0, y_0) + iv_x(x_0, y_0)} := \frac{\partial f(x_0, y_0)}{\partial x}$$

Με όμοιο τρόπο, αν εργαστούμε κατά μήκος της "κάθετης" ευθείας που διέρχεται από το  $z_0$ , έχουμε:

$$f'(z_0) = v_y(x_0, y_0) - iu_y(x_0, y_0) := -i\frac{\partial f(x_0, y_0)}{\partial y}$$

(β) Γεωμετρική ερμηνεία της παραγώγου

$$f'(z_0) = \frac{\mathrm{d}f(z_0)}{\mathrm{d}z}$$

$$\Longrightarrow \boxed{\mathrm{d}f(z_0) = f'(z_0)\,\mathrm{d}z}$$

$$\mathrm{d}z := egin{array}{l} \mathrm{στοιx} & \mathrm{ci} \dot{\omega} \delta \eta \varsigma \, \dot{\omega} \varsigma \dot{\omega} \\ & \mathrm{στο} \, \varepsilon \mathrm{ni} \, \mathrm{fine} \, \delta o \, xy \end{array}$$

στοιχειώδες χωρίο στο επίπεδο uv  $\mathrm{d}f(z_0):=$  στο οποίο μετασχηματίζεται το  $\mathrm{d}z$  μέσω της απεικόνισης f

$$df(z_0) = |f'(z_0)| e^{i\operatorname{Arg} f'(z_0)} dz \quad (f'(z_0) \neq 0)$$

Για τις παραγώγους στοιχειωδών συναρτήσεων ισχύουν τα συνήθη από την πραγματική ανάλυση.

**π.x** Av 
$$f(z) = e^z$$
, τότε  $(e^z)' = e^z \, \forall z \in \mathbb{C}$ 

$$f(z) = e^z = e^{x+iy} = e^x e^{iy} = e^x (\cos y + \sin y)$$
$$= \underbrace{e^x \cos y}_{u(x,y)} + i \underbrace{(e^x \sin y)}_{v(x,y)}$$

Ορίζω 
$$\begin{cases} u(x,y) = \operatorname{Re}(e^z) = e^x \cos y \\ v(x,y) = \operatorname{Im}(e^z) = e^x \sin y \end{cases}$$

- u,v καλά ορισμένες  $\forall (x,y) \in \mathbb{R}^2$ , και επιπλέον u,v είναι **ΣΥΝΕΧΕΙΣ**  $\forall (x,y) \in \mathbb{R}^2$ 

• 
$$u_x=e^x\cos y$$
  $u_y=-e^x\sin y$ , έτσι παρατηρώ ότι 
$$\begin{cases} u_x=v_y\\ \mathrm{KAI} & u_y=-v_x \end{cases} \forall (x,y) \in \mathbb{R}^2$$

 $\xrightarrow{\text{πόρισμα}} f(z) = e^z$  μιγαδικά παραγωγίσιμη  $\forall z \in \mathbb{C}$ 

• Γνωρίζω ότι αν η f=u+iv είναι μιγ. παραγ., τότε  $f'(z)=u_x+iv_x$ .

Έτσι στην προκειμένη περίπτωση:

$$f'(z) = (e^z)' = u_x + iv_x = e^x \cos y + ie^x \sin y = e^x (\cos y + i \sin y) = e^x e^{iy} = e^z$$

**π.χ**  $\mathrm{Log}z=\frac{1}{z}$   $\forall z\in\mathbb{C}^*=\mathbb{C}-\{x+iy:x\leq0$  και  $y=0\}$  (υπό την προϋπόθεση ότι  $\mathrm{Arg}\,z\in(-\pi,\pi]$  )

διότι  $\mathrm{Log}z=w \overset{\mathrm{op.}}{\Leftrightarrow} z=e^w$ , άρα  $\forall z\in\mathbb{C}^*$ , από το θεώρ. παραγώγισης αντίστροφης συνάρτησης έχουμε:  $(\mathrm{Log}z)'=\frac{1}{e^w}=\frac{1}{z}$ 

Με την ίδια λογική (και με χρήση των ιδιοτήτων παραγώγου) αποδεικνύεται ότι

• 
$$(z^n)' = nz^{n-1} \quad \forall n \in \mathbb{N} \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

• 
$$(z^{-n})' = -nz^{-n-1} \quad \forall n \in \mathbb{N} \quad \forall z \in \mathbb{C} - \{0\}$$

• 
$$(z^a)'=az^{a-1}$$
  $\forall a\in\mathbb{Q}$  ή  $a$  άρρητος ή  $a$  έχει μη μηδενικό φανταστικό μέρος  $\forall z\in\mathbb{C}^*(\mathbb{C}^*$  όπως στο λογά

• 
$$(\sin z)' = \cos z \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

• 
$$(\cos z)' = -\sin z \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

• 
$$(\sinh z)' = \cosh z \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

• 
$$(\cosh z)' = \sinh z \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

• 
$$(a^z)' = a^z \text{Log} a \quad \forall z \int \mathbb{C}$$

к\п.

### 2.3 Ασκήσεις

ΝΔΟ η  $f(z)=ar{z}$  ΔΕΝ είναι μιγαδικά παραγωγίσιμη **σε κανένα** σημείο του  $\mathbb C$ .

$$oldsymbol{\cdot}$$
  $ar{z}=\overline{x+iy}=x-iy$ , ορίζω  $\left|egin{array}{c} u(x,y)=x \\ v(x,y)=-y \end{array}
ight|$ 

• Προφανώς u και v καλά ορισμένες και συνεχείς  $\forall (x,y) \in \mathbb{R}^2$ , αλλά:

$$u_x = 1 \neq -1 = v_y$$

 $\forall (x,y) \in \mathbb{R}$ , άρα αφού η μία από τις δύο εξισ. C-R δεν ισχύει  $\underline{\forall (x,y) \in \mathbb{R}^2}$ , η  $f(z) = \bar{z}$  **ΔΕΝ** είναι μιγαδικά παραγ.  $\forall z \in \mathbb{C}$ .

$$f(z) = e^z = e^x \cos y + ie^x \sin y$$

$$\begin{vmatrix} u = e^x \cos y_0 \\ v = e^x \sin y_0 \end{vmatrix}$$

### Άσκ. 2 Η συνάρτηση f(z)=|z| ΔΕΝ είναι μιγαδικά παραγωγίσιμη σε ΚΑΝΕΝΑ σημείο του $\mathbb C$ .

Οι εξισώσεις C-R σε πολικές συντ/νες είναι οι εξής:

$$\begin{cases} u_{\rho} = \frac{1}{\rho} v_{\theta} & \forall \rho > 0, \theta \in (-\pi, \pi] \\ u_{\theta} = -\rho v_{\rho} \end{cases}$$

$$\begin{split} f(z) &= f(x+iy) \\ &= f\left(|z|e^{i\operatorname{Arg} z}\right) = f\left(\rho e^{i\theta}\right) = u(\rho,\theta) + iv(\rho,\theta) \end{split}$$

$$f(z)=|z|=
ho$$
, άρα  $egin{cases} u(
ho, heta)=
ho \ v(
ho, heta)=0 \end{cases}$ 

Οι u,v καλά ορισμένες και συνεχείς  $\forall \rho>0, \theta\in(-\pi,\pi]$  αλλά

$$u_{\rho} = 1 \neq \frac{1}{\rho} \cdot 0 = \frac{1}{\rho} v_{\theta} \quad \forall \rho > 0, \theta \in (-\pi, \pi]$$

και αφού μία από τις εξισώσεις C-R δεν ισχύει  $\forall \rho>0, \theta\in (-\pi,\pi]$  αναγκαστικά η f(z)=|z| δεν είναι μιγαδικά παραγ. σε κανένα σημείο του  $\mathbb C$ .

п.х

$$f(z) = \frac{\bar{z}}{|z|^2} \quad z \neq 0$$
$$\stackrel{|z|^2 = z\bar{z}}{=} \frac{\bar{z}}{z\bar{z}} = \frac{1}{z}$$

άρα η f είναι παραγωγίσιμη.

#### Άσκ. 3 Υπολογίστε τα όρια:

(a) 
$$\lim_{z\to 0} \frac{e^{z^2}-1}{z^2}$$

(
$$\beta$$
)  $\lim_{z \to 1} \frac{z^2 - 1}{\bar{z}^2 - 1}$ 

(y) 
$$\lim_{z \to \infty} e^z$$

Στα όρια ισχύει ο De L' Hospital

(a)

$$\lim_{z \to 0} \frac{e^{z^2} - 1}{z^2} \underbrace{\overset{\left( \begin{smallmatrix} 0 \\ \overline{0} \end{smallmatrix} \right)}{\underset{\text{L'Hospital}}{=}} \lim_{z \to 0} \frac{2ze^{z^2} - 0}{2z} = \lim_{z \to 0} e^{z^2} = e^0 = 1$$
 διότι  $e^{z^2} - 1$  και  $z^2$  μιγ. παραγ.

- (β) Θα προσπαθήσω να αποδείξω ότι το όριο δεν υπάρχει, κάτι που φαντάζομαι επειδή μέσα στο όριο υπάρχει ο  $\bar{z}$ .
  - Θεωρώ την "κίνηση κατά μήκος του οριζόντιου άξονα" που διέρχεται από το  $z_0=1$ . **Δηλ.** θεωρώ σημεία z της μορφής

$$z = x + i0 \quad (x \in \mathbb{R})$$

Προφανώς για  $x \to 1$ , έχω:  $z \to z_0 = 1$ .

Tότε  $\forall z = x$  έχω:

$$\lim_{z\to 1}\frac{z^2-1}{\bar{z}^2-1} \mathop{=}\limits_{\text{tou oriz, áfons}} \lim_{x\to 1}\frac{x^2-1}{x^2-1} = 1$$

• Θεωρώ την "κίνηση κατά μήκος του κάθετου άξονα" που διέρχεται από το  $z_0=1$ , δηλαδή σημεία:

$$z = 1 + ix \quad (x \in \mathbb{R})$$

Προφανώς για x o 0, έχω  $z o z_0 = 1$ , και

$$\begin{split} \lim_{z \to 1} \frac{z^2 - 1}{\bar{z}^2 - 1} & \underset{\text{tou katakópurpou ákova}}{\overset{\text{kata } \text{ inf kos}}{=}} \lim_{x \to 0} \frac{(1 + ix)^2 - 1}{(1 - ix)^2 - 1} = \lim_{x \to 0} \frac{\cancel{1} + 2ix - x^2 - \cancel{1}}{\cancel{1} - 2ix - x^2 - \cancel{1}} \\ & = \lim_{x \to 0} \frac{2ix - x^2}{-2ix - x^2} = \lim_{x \to 0} \frac{2i - x}{-2i - x} = \frac{2i}{-2i} = -1 \end{split}$$

Εφόσον  $1 \neq -1$  το όριο ΔΕΝ υπάρχει.

- $(\gamma) \lim_{x \to \infty} e^x = ?$ 
  - Έστω  $z=x\quad (x<0)$ , για  $x\to -\infty$ , τότε  $z\to \infty$  και  $\lim_{z\to \infty}e^z=\lim_{x\to -\infty}e^x=0$
  - Έστω z=x (x>0), για  $x\to +\infty$ , τότε  $z\to \infty$ , αλλά:  $\lim_{z\to \infty}e^z=\lim_{x\to +\infty}e^x=+\infty$ , συνεπώς το  $\lim_{z\to \infty}e^z$  ΔΕΝ υπάρχει.

**Άσκ. 4** Av f(z)=u+iv είναι ακεραία (ολόμορφη στο  $\mathbb C$ ) και αν au+bv=c

όπου  $a,b,c\in\mathbb{R}$  σταθερές όχι όλες ίσες με μηδέν, ΝΔΟ  $f(z)=A,\ A\in\mathbb{C}$  σταθερά.

- Έστω c=0, εξ' υποθέσεως  $a^2+b^2\neq 0$
- Έστω  $c \neq 0$ , πάλι πρέπει  $a^2 + b^2 \neq 0$  (διότι αλλιώς 0 = c, άτοπο)
- Τελικά  $a^2 + b^2 \neq 0$  σε κάθε περίπτωση.

$$\begin{cases} au_x + bv_x = 0 \\ au_y + bv_y = 0 \end{cases} \implies \begin{bmatrix} u_x & v_x \\ u_y & v_y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$
 
$$\xrightarrow{\underbrace{u_x = v_y}}_{\underbrace{u_y = -v_x \text{ apoú } f \text{ akepaía}}} \begin{bmatrix} u_x & -u_y \\ u_y & u_x \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} u_x & -u_y \\ u_y & u_y \end{vmatrix} = u_x^2 + u_y^2$$

και επειδή  $a^+b^2 \neq 0$ , πρέπει  $u_x^2 + u_y^2 = 0$  για να έχει λύση το σύστημα  $\implies u_x = 0$  και  $u_y = 0 \stackrel{\text{C-R}}{\Longrightarrow} u_x = u_y = v_x = v_y = 0 \ \forall (x,y) \in \mathbb{R}^2 \implies f(z) = A \in \mathbb{C}$  σταθερά.

**Άσκ.** Βρείτε τα σημεία ολομορφίας των συναρτήσεων:

(a) 
$$f(z) = \text{Log}(z - i)$$

(
$$\beta$$
)  $g(z) = \tan z$ 

(a) Έστω ότι  $\operatorname{Arg} z \in (-\pi, \pi]$ . Τότε είναι γνωστό ότι η  $\operatorname{Log} z$  είναι μιγαδικά παραγ. στο  $\mathbb{C}^* = \mathbb{C} - \{x+iy \mid x \leq 0 \text{ και } y=0\}$ .

Έτσι η  $\mathrm{Log}(z-i)$  είναι μιγ. παραγ. στο σύνολο

$$\mathbb{C} - \left\{ x + iy : \operatorname{Re}(z - i) \le 0 \text{ ка} \operatorname{Im}(z - i) = 1 \right\}$$
 
$$\stackrel{z = x + iy}{=} \mathbb{C} - \left\{ x + iy : x \le 0 \text{ ка} y - 1 = 0 \right\}$$
 
$$= \mathbb{C} - \left\{ x + iy : x \le 0 \text{ ка} y = 1 \right\}$$

(β)  $\tan z = \frac{\sin z}{\cos z}$ , η g είναι ολόμορφη στο  $\mathbb C$  εκτός των σημείων που μηδενίζουν τον παρονομαστή.

$$\mathbb{C} - \left\{ k\pi + \frac{\pi}{2} : k \in \mathbb{Z} \right\}$$

**Άσκ.** Έστω  $f(x + iy) = (x^2 + 2y) + i(x^2 + y^2)$ 

- (i) Να γραφεί η f συναρτήσει του z=x+iy
- (ii) Να βρείτε όλα τα σημεία, όπου η f είναι μιγαδικά παραγωγίσιμη
- (iii) Να βρείτε όλα τα σημεία στα οποία η f είναι ολόμορφη

(i) 
$$x = \frac{z+\bar{z}}{2}$$
,  $y = \frac{z-\bar{z}}{2i}$   
 $(z = x + iy)$ 

$$\begin{split} f(z) &= \left(\frac{z+\bar{z}}{2}\right)^2 + 2\left(\frac{z-\bar{z}}{2i}\right) + i\left(\left(\frac{z+\bar{z}}{2}\right)^2 + \left(\frac{z-\bar{z}}{2i}\right)^2\right) \\ &= \frac{z^2 + 2z\bar{z} + \bar{z}^2}{4} - i\left(z-\bar{z}\right) + i\left(\frac{z^2 + 2z\bar{z} + \bar{z}^2}{4} - \frac{z^2 - 2z\bar{z} + z^2}{4}\right) \\ &= \frac{z^2 + 2|z|^2 + \bar{z}^2}{4} - i\left(z-\bar{z} - |z|^2\right) \end{split}$$

(ii) Προφανώς 
$$\operatorname{Re}(f) := u(x,y) = x^2 + 2y$$
  $\operatorname{Im}(f) := v(x,y) = x^2 + y^2$ 

• Οι u και v είναι συνεχείς (ως πολυωνυμικές)  $\forall (x,y) \in \mathbb{R}^2$ 

Άρα η f είναι μιγαδ. παραγ. **μόνον** στο z=-1-i, και μάλιστα εφ' όσον  $f(z)=f'(x+iy)=u_x+iv_x$ :

$$f'(-1-i) = 2(-1) + i2(-1) = -2 - i2$$

(iii) ΔΕΝ υπάρχουν σημεία όπου η f είναι ολόμορφη.

# Κεφάλαιο 3 Μιγαδική ολοκλήρωση

### Εισαγωγή

### Ορισμός

Καλούμε καμπύλη στο μιγαδικό επίπεδο κάθε συνεχή συνάρτηση

$$\gamma:[a,b]\to\mathbb{C}:\gamma(t)=x(t)=iy(t)$$

όπου  $x,y:[a,b] \to \mathbb{R}$  συνεχείς πραγματικές συναρτήσεις.

**Έτσι:**  $\gamma(t)$  καλείται

ΑΠΛΗ αν είναι 1-1 (δεν αυτοτέμνεται)

**ΚΛΕΙΣΤΗ** αν έχει ίδια αρχή και πέρας

**ΛΕΙΑ** αν είναι παραγωγίσιμη στο [a,b] με συνεχή παράγωγο

$$\gamma'(t) = x'(t) + iy'(t)$$

και μη μηδενική παράγωγο  $\forall t$ 

• Κάθε τέτοια καμπύλη έχει ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ (φορά διαγραφής) προς την κατεύθυνση αύξησης του t

n.x. 
$$\gamma(t)=e^{it},\,t\in(-\pi,\pi]$$
  $\gamma(t)=e^{-it},\,t\in(-\pi,\pi]$ 

- Αν  $\gamma$  κλειστή λέω ότι είναι <u>θετικά</u> προσανατολισμένη αν η φορά διαγραφής είναι η αντιωρολογιακή
- $-\gamma$ : ίδιο ίχνος με τη  $\gamma$ , αλλά αντίθετη φορά διαγραφής
- $\gamma_1 + \gamma_2$ :

#### Ορισμός

Έστω f=f(z) ΣΥΝΕΧΗΣ μιγαδική συνάρτηση μιγαδικής μεταβλητής και  $\gamma:[a,b]\to\mathbb{C}$  λεία καμπύλη. Καλώ επικαμπύλιο ολοκλήρωμα της f ΠΑΝΩ στη  $\gamma$  να είναι ο ΜΙΓΑΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

$$\int_{\gamma} f(z) dz = \int_{a}^{b} f(\gamma(t)) \underbrace{\gamma'(t) dt}_{d\gamma(t)}$$

#### ΣΗΜΕΙΩΣΗ

$$d\gamma(t) = d(x(t) + iy(t)) =$$

$$= dx(t) + i dy(t) = (x'(t) + iy'(t)) dt$$

$$d\gamma(t) = \gamma'(t) dt$$

Οι κλασικές ιδιότητες των επικαμπυλίων ολοκληρωμάτων έργου ισχύουν στους μιγαδικούς. Ενδεικτικά:

• 
$$\int_{-\gamma} f(z) dz = -\int_{-\gamma} f(z) dz$$

• 
$$\int_{\gamma} (af + by)(z) dz = a \int_{\gamma} f(z) dz + b \int_{\gamma} g(z) dz \, \forall a, b \in \mathbb{C}$$

• 
$$\int_{\gamma_1 + \gamma_2} f(z) dz = \int_{\gamma_1} f(z) dz + \int_{\gamma_2} f(z) dz$$

$$\bullet \ \left| \int_{\gamma} f(z) \, \mathrm{d}z \right| \leq \int_{\gamma} \left| f(z) \right| \, \mathrm{d}z \leq M \cdot (\text{μήκος της }\gamma) \text{ όπου } M \text{ μέγιστο της } |f| \text{ επί της }\gamma$$

• 
$$\int_{\gamma} |\mathrm{d}z| = \int_a^b \sqrt{\left(x'(t)\right)^2 + \left(y'(t)\right)^2} \,\mathrm{d}t :=$$
 μήκος της καμπ.  $\gamma$ 

Πρόταση: Έστω f(z)=f(x+iy)=u(x,y)+iv(x,y) συνεχής επί καμπύλης λείας  $\gamma(t)=x(t)+iy(t)$ .

Τότε:

$$\int_{\gamma} f(z) \, \mathrm{d}z = \underbrace{\left(\int_{\gamma} u \, \mathrm{d}x - v \, \mathrm{d}y\right)}_{\text{επικαμπύλιο ολοκλ.}} + i \underbrace{\left(\int_{\gamma} u \, \mathrm{d}y + v \, \mathrm{d}x\right)}_{\text{επικαμπύλιο ολοκλ.}}$$
διαν. πεδίου στον  $\mathbb{R}^2$  διαν. πεδίου στον  $\mathbb{R}^2$ 

Απόδ.

$$\begin{split} &\int_{\gamma} (u+iv) \, \mathrm{d}(x+iy) \\ &= \int_{a}^{b} \left[ u \left( x(t), y(t) \right) + iv \left( x(t), y(t) \right) \right] \left( x'(t) + iy'(t) \right) \, \mathrm{d}t \\ &= \int_{a}^{b} \left( u \left( x(t), y(t) \right) x'(t) - v \left( x(t), y(t) \right) y'(t) \right) \, \mathrm{d}t + i \int_{a}^{b} \left( u \left( x(t), y(t) \right) y'(t) + v \left( x(t), y(t) \right) x'(t) \right) \, \mathrm{d}t \\ &\stackrel{\mathrm{op.}}{=} \left( \int_{\gamma} u \, \mathrm{d}x - v \, \mathrm{d}y \right) + i \left( \int_{\gamma} u \, \mathrm{d}y + v \, \mathrm{d}x \right) \end{split}$$

Ορίζω  $\bar{f}(z) = u(x,y) - iv(x,y)$ 

Τότε

$$\begin{split} &\int_{\gamma} u \, \mathrm{d}x - v \, \mathrm{d}y \stackrel{\text{log. II}}{:=} \text{ έργο του πεδίου } \bar{f} \text{ επί της καμπύλης } \gamma \\ &\int_{\gamma} u \, \mathrm{d}y + v \, \mathrm{d}x \stackrel{\text{log. II}}{:=} \underline{\text{poή}} \text{ του } \bar{f} \text{ διά μέσου της } \gamma \end{split}$$

### 3.1 Αντιπαράγωγος και ανεξαρτησία δρόμου

### Ορισμός

Έστω f=f(z) είναι μια συνεχής μιγαδική συνάρτηση (μιγαδικής μεταβλητής) σε τόπο GCC (τόπος := ανοικτό και συνεκτικό σύνολο). Αν υπάρχει <u>ολόμορφη</u> συνάρτηση F=F(z), έτσι ώστε:

 $F'(z) = f(z) \, \forall z \in \mathbf{G}$ , τότε η F καλείται αντιπαράγωγος της f.

- Θ. Έστω f=f(z) είναι συνεχής μιγαδική συνάρτηση σε τόπο  ${f G}$ . Οι ακόλουθες συνθήκες είναι ισοδύναμες:
  - Η f είναι ΜΟΝΑΔΙΚΗ αντιπαράγωγο F (με προσέγγιση σταθεράς)
  - $\oint_{\gamma} f(z) \, \mathrm{d}z = 0, \;$ για ΚΑΘΕ κλειστή λεία καμπύλη εντός του G
  - $\oint \int_{\gamma} f(z) \, \mathrm{d}z$  είναι ανεξάρτητο του δρόμου (δηλαδή εξαρτάται μόνον από το αρχ κό και τελικό σημείο τ

Οι συνήθεις αντιπαράγωγοι εξακολουθούν να ισχύουν, π.χ.:

$$\int z^n \,\mathrm{d}z = \frac{z^{n+1}}{n+1} + c, \forall z \in \mathbb{C}, n \in \mathbb{N}$$
 
$$\int \frac{1}{z} \,\mathrm{d}z = \mathrm{Log}z + c, \forall z \in \mathbb{C}^*$$
 
$$\int z^{-n} \,\mathrm{d}z = \frac{z^{-n+1}}{-n+1} + c, \forall n \in \mathbb{N} - \{1\}, c \in \mathbb{C} \text{ stáθepa}$$
 
$$\int \sin z \,\mathrm{d}z = -\cos z + c$$
 
$$\int \cos z \,\mathrm{d}z = \sin z + c$$

### 3.2 Θεώρημα Caychy

Έστω f=f(z) είναι **ολόμορφη** συνάρτηση **πάνω** και στο **εσωτερικό απλής**, κλειστής και λείας καμπύλης  $\gamma$ .

Τότε:

$$\oint_{\gamma} f(z) \, \mathrm{d}z = 0$$

**Απόδ.** Έστω f=u+iv, όπου u=u(x,y) και v=v(x,y) έχουν συνεχείς μερικές παραγώγους πάνω και στο εσωτερικό της  $\gamma$ . Τότε:

$$\oint_{\gamma} f(z) dz = \left( \oint_{\gamma} u dx - v dy \right) + i \left( \oint u dy + v dx \right)$$

$$\stackrel{\text{Gettip.}}{=} \iint_{R} (-v_{x} - u_{y}) dx dy + i \iint_{R} (u_{x} - v_{y}) dx dy$$

και επειδή η f ολόμορφη ικανοποιούνται οι συνθήκες Cauchy-Riemann  $\forall (x,y)$  στο εσωτερικό της  $\gamma$ , δηλαδή το R, άρα:

$$\oint_{\gamma} f(z) dz \stackrel{u_x = v_y}{\underset{u_y = v_x}{=}} \iint_{R} 0 dx dy + i \iint_{\gamma} 0 dx dy = 0$$

ροή του πεδίου 
$$\bar{f}$$
 διά μέσου της  $\gamma$  
$$\int_{\gamma} f(z) \, \mathrm{d}z = \underbrace{a}_{\text{έργο του πεδίου } f} + i \underbrace{b}_{\text{γ}}$$
 έργο του πεδίου  $f$  κατά μήκος  $\gamma$ 

**ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** Αν υπάρχει έστω και ένα σημείο όπου η f δεν είναι μιγαδικά παραγωγίσιμη στο εσωτερικό της  $\gamma$ , τότε το **θεώρ. Cauchy δεν ισχύει εν γένει**.

π.χ 
$$\oint_{|z|=1} \frac{\mathrm{d}z}{z}$$

$$\oint_{|z|=1} \frac{\mathrm{d}z}{z} \underset{t \in [0,2\pi)}{\overset{\gamma(t)=e^{it}}{=}}$$

$$\stackrel{\text{op.}}{=} \int_0^{2\pi} \frac{\mathrm{d}\left(e^{it}\right)}{e^{it}} = \int_0^{2\pi} \frac{(e^{it})^2}{e^{it}} \, \mathrm{d}t$$

$$= \int_0^{2\pi} \frac{ie^{it}}{e^{it}} = 2\pi i$$

### Θ.: Παραμόρφωση δρόμων

Έστω f=f(z) είναι ολόμορφη σε τόπο G με σύνολο  $\partial G=\gamma_1\cup\gamma_2$  όπου  $\gamma_1,\gamma_2$  απλές λειστές καμπύλες, λείες, με κοινό προσανατολισμό π.χ. όπως στο σχήμα Τότε  $\oint_{\gamma_1}f(z)\,\mathrm{d}z=\oint_{\gamma_2}f(z)\,\mathrm{d}z$ 

**Απόδ.** Φέρνω δύο ευθ. τμήματα  $L_1$  και  $L_2$  που διαμερίζουν το G σε δύο χωρία έστω  $G_1, G_2$ . Τότε το θ. Cauchy ισχύει και στο  $G_1$  και στο  $G_2$ .

• 
$$\int_{\gamma_1^+ + L_1 + \gamma_2^+ + L_2} f(z) \, \mathrm{d}z = 0$$
 (θ. Cauchy για το χωρίο  $G_1$ )

• 
$$\int_{\gamma_2^--L_1-\gamma_2^--L_2} f(z)\,\mathrm{d}z=0$$
 (θ. Cauchy για το χωρίο  $G_2$ )

$$\implies \left| \begin{array}{l} \left( \int_{\gamma_1^+} + \int_{L_1} - \int_{\gamma_2^+} + \int_{L_2} \right) f(z) \, \mathrm{d}z = 0 \\ \left( \int_{\gamma_1^-} - \int_{L_1} - \int_{\gamma_2^-} - \int_{L_2} \right) f(z) \, \mathrm{d}z = 0 \end{array} \right| \implies \oint_{\gamma_1} f(z) \, \mathrm{d}z - \oint_{\gamma_2} f(z) \, \mathrm{d}z = 0$$

Πόρισμα (Γενικευμένο θεώρ. Cauchy) Έστω f=f(z) ολόμορφη σε τόπο G με σύνορο  $\partial G=\Gamma\cup(\gamma_1\cup\cdots\cup\gamma_2)$ , όπου:

- $\Gamma, \gamma_1, \gamma_2, \ldots, \gamma_n$  απλές, κλειστές, λείες και ΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΕΣ καμπύλες
- Οι  $\gamma_1, \gamma_2, \ldots, \gamma_n$  βρίσκονται εντός της  $\Gamma$  και
- Κάθε καμπύλη  $\gamma_j \quad j=1,\dots,n$  βρίσκεται εκτός των υπόλοιπων  $\gamma_1,\gamma_2,\dots,\gamma_{i-1},\gamma_{i+1},\dots,\gamma_n$

Τότε: 
$$\oint_{\Gamma} f(z) dz = \sum_{j=1}^{k} \oint_{\gamma_1} f(z) dz$$

#### Θ.: Ολοκληρωτικός τύπος Cauchy

Έστω f=f(z) είναι ολόμορφη πάνω και στο εσωτερικό απλής, κλειστής, τμημ. λείας και ΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΗΣ καμπύλης  $\gamma$ . Τότε ΓΙΑ ΚΑΘΕ σημείο  $z_0$  ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ της  $\gamma$  ισχύει:

$$f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \oint_{\gamma} \frac{f(z)}{z - z_0} dz$$

# Μέρος ΙΙ

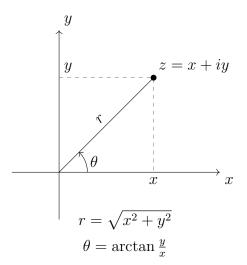
# Κεχαγιάς

Σπιτεργασίες λιγότερες από πέρσι, για 1 βαθμό, αφορούν μόνο το μέρος του Κεχ.

- 1. ΜΙΓΑΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ
- 2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΙΓΑΔΙΚΕΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ
- 3. ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ, ΣΕΙΡΕΣ
- 4. ΔΥΝΑΜΟΣΕΙΡΕΣ
- 5. ΑΡΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ
- 6. ΔΙΑΦΟΡΙΚΕΣ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ με μερικές παραγώγους

# Κεφάλαιο 1 Μιγαδικοί αριθμοί

$$\begin{split} z = & x + iy \in \mathbb{C} \\ & x, y \in \mathbb{R} \qquad i^2 = -1 \end{split}$$
 
$$\begin{aligned} z_1 &= x_1 + iy_1 \\ z_2 &= x_2 + iy_2 \\ z_1 + z_2 &= (x_1 + x_2) + i(y_1 + y_2) \\ z_1 \cdot z_2 &= (x_1 + iy_1) \cdot (x_2 + iy_2) \\ &= x_1 x_2 + iy_1 y_2 + ix_1 y_2 + ix_2 y_1 \\ &= (x_1 x_2 - y_1 y_2) + i(x_1 y_2 + x_2 y_1) \\ \frac{z_1}{z_2} &= \frac{x_1 + iy_1}{x_2 + iy_2} = \frac{(x_1 + iy_1)(x_2 - iy_2)}{(x_2 + iy^2)(x_2 - iy_2)} \\ &= \frac{x_1 x_2 + y_1 y_2}{x_2^2 + y_2^2} + i \frac{-x_1 y_2 + x_2 y_1}{x_2^2 + y_2^2} \\ z &= x + iy \\ \bar{z} &= x - iy \\ \mathrm{Re}(z) &= x \in \mathbb{R} \\ \mathrm{Im}(z) &= y \in \mathbb{R} \end{aligned}$$



$$r=\sqrt{x^2+y^2}=\sqrt{z\bar{z}}=|z|\leftarrow \text{μέτρο του }z$$
 γενίκευση της απόλυτης τιμής (δηλ.  $z=x\in\mathbb{R},\ |z|=\sqrt{x^2}=|x|$ )

$$z = x + iy = r \cdot \cos \theta + ir \sin \theta$$
$$= r(\cos \theta + i \sin \theta)$$
$$= r \cdot e^{i\theta} \quad \text{(Euler)}$$

$$\begin{split} e^{i\theta} &= \cos\theta + i\sin\theta \text{ dist} \\ e^{i\theta} &= 1 + i\theta + \frac{(i\theta)^2}{2!} + \frac{(i\theta)^3}{3!} + \frac{(i\theta)^4}{4!} + \dots \\ &= \left(1 - \frac{\theta^2}{2!} + \frac{\theta^4}{4!} - \dots\right) + i\left(\theta - \frac{\theta^3}{3!} + \frac{\theta^5}{5!} - \dots\right) \\ &= \cos\theta + i\sin\theta \end{split}$$

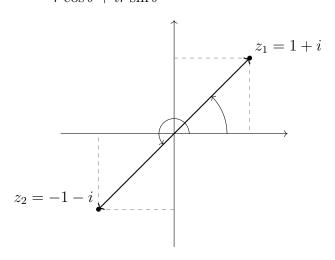
Επίσης:

$$z = x + iy$$

$$= \sqrt{x^2 + y^2} \left( \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}} + i \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}} \right)$$

$$= r \cdot (\cos \theta + i \sin \theta)$$

$$= r \cos \theta + ir \sin \theta$$



$$z_{1} = 1 + i = \sqrt{2} \cdot e^{i\pi/4}$$

$$r_{1} = \sqrt{1^{2} + 1^{2}} = \sqrt{2}$$

$$\theta_{1} = \arctan \frac{1}{1} = \frac{\pi}{4}$$

$$z_{2} = -1 - i = \sqrt{2}e^{i5\pi/4} = \sqrt{2}e^{i\cdot(-3\pi/4 = \sqrt{2}e^{i13\pi/4})}$$

$$r_{2} = \sqrt{(-1)^{2} + (-1)^{2}} = \sqrt{2}$$

$$\theta_{2} = \arctan \frac{-1}{-1} = \frac{\pi}{4}$$

Γενικά: 
$$-1 - i = \sqrt{2}e^{i\left(\frac{5\pi}{4} + 2k\pi\right)}, \quad k \in \mathbb{Z}$$

### 1.1 Συναρτήσεις

$$\mathbb{C} \to \mathbb{R}$$

$$z = x + iy$$
 
$$\operatorname{mod}(z) = \sqrt{x^2 + y^2}$$
 
$$\operatorname{Arg}(z) = \begin{cases} \theta_0 & \text{an } z \in 1^\circ \text{ tetarthinfolo} \\ \pi - \theta_0 & \text{an } z \in 2^\circ \text{ tetarthinfolo} \\ \pi + \theta_0 & \text{an } z \in 3^\circ \text{ tetarthinfolo} \\ 2\pi - \theta_0 & \text{an } z \in 4^\circ \text{ tetarthinfolo} \end{cases}$$
 
$$\theta_0 = \arctan\left(\left|\frac{y}{x}\right|\right)$$
 
$$\forall z \in \mathbb{C} - \{0\} \text{ } \operatorname{Arg}(z) \in [0, 2\pi)$$

Ορίζω και την πλειότιμη συνάρτηση  $\arg(z) = \left\{ \mathrm{Arg}\left(z\right) + 2k\pi, \ k \in \mathbb{Z} \right\}$ 

$$\begin{split} z &= x + iy = \operatorname{mod}(z) \cdot e^{i\operatorname{Arg}(z)} \\ &= \operatorname{mod}(z) \cdot e^{i\left(\operatorname{Arg}(z) + 2k\pi\right)} \\ z_1 &= \operatorname{mod}(z_1)e^{i\operatorname{Arg}(z_1)} \\ z_2 &= \operatorname{mod}(z_2)e^{i\operatorname{Arg}(z_2)} \\ z_1 z_2 &= \operatorname{mod}(z_1)\operatorname{mod}(z_2)e^{i\cdot\left(\operatorname{Arg}(z_1) + \operatorname{Arg}(z_2)\right)} \\ \operatorname{Arg}(z_1 z_2) &\neq \operatorname{Arg}(z_1) + \operatorname{Arg}(z_2) \text{ eneidh} \\ \operatorname{Arg}\left(e^{i\frac{7\pi}{4}}e^{i\frac{7\pi}{4}}\right) &= \frac{7\pi}{4} + \frac{7\pi}{4} - 2\pi \end{split}$$

Γενικά, αν  $A+B=\{a+b:a\in A,b\in B\}$ , τότε:

$$\arg(z_1 z_2) = \arg(z_1) + \arg(z_2)$$

Όμως:

$$arg(z^z) = arg(z) + arg(z)$$
  
 $\neq 2arg(z)$ 

διότι:

$$A = \{a_1, a_2, \dots\}$$

$$B = \{b_1, b_2, \dots\}$$

$$A + B = \{a + b : a \in A, b \in B\}$$

$$A + A = \{a_1 + a_2 : a_1, a_2 \in A\}$$

$$2A = \{2a : a \in A\}$$

$$A = \{1, 2, 3\}$$

$$B = \{4, 5\}$$

$$A + B = \{a + b : a \in A, b \in B\} = \{1 + 4, 1 + 5, 2 + 4, 2 + 5, 3 + 4, 3 + 5\} = \{5, 6, 7, 8\}$$

$$A + A = \{2, 3, 4, 5, 6\}$$

$$2A = \{2, 4, 6\}$$

## 1.2 η-οστές ρίζες

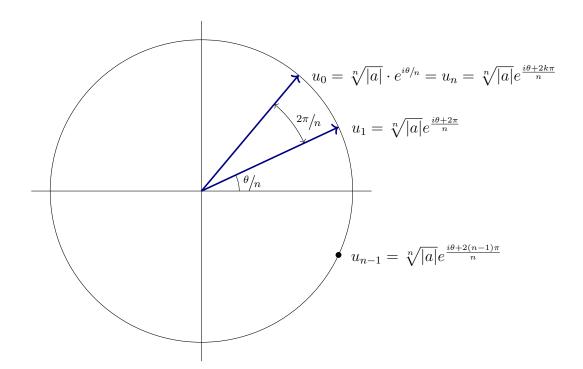
$$z = a^{1/n} \iff z^n = a$$

 $\Delta$ ηλ. ποιο z ικανοποιεί αυτή

$$a = |a|e^{i\theta}$$
$$z = re^{i\phi}$$

(Όμως αρκεί να πάρω  $k \in \{0, 1, \dots, N-1\}$ )

$$a^{1/n} = \left\{ \sqrt[n]{|a|} e^{i\theta/n}, \sqrt[n]{|a|} e^{\frac{i\theta+2\pi}{n}}, \dots \right\}$$

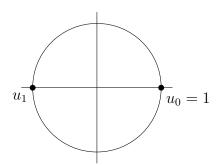


Παρ. 
$$a^{1/2} = 1^{1/2}$$

$$a = 1 = 1 \cdot e^{i0} \quad |a| = 1, \theta = 0$$

$$u_0 = \sqrt[2]{1} \cdot e^{i\left(\frac{0+2\cdot 0\cdot \pi}{2}\right)} = e^{i0} = 1$$

$$u_1 = \sqrt[2]{1} \cdot e^{i\left(\frac{0+2\cdot \pi}{2}\right)} = e^{i\pi} = -1$$

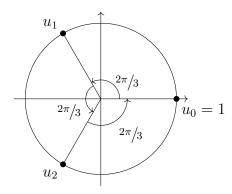


Παρ. 
$$a^{1/3} = 1^{1/3} = z$$

$$a = 1 = e^{i0}, |a| = 1, \theta = 0$$

$$u_1 = e^{i2\pi/3} = \frac{-1 + i\sqrt{3}}{2}$$

$$u_2 = e^{i4\pi/3} = \frac{-1 - i\sqrt{3}}{2}$$



### Διαφορετικά

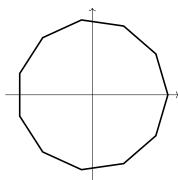
$$\begin{aligned} &1^{1/3}=z\iff 1=z^3\\ &\iff z^3-1=0\\ &\iff (z-1)(z^2+z+1)=0\\ &\iff (z-1)\left(z+\frac{1-i\sqrt{3}}{2}\right)\left(z+\frac{1+i\sqrt{3}}{2}\right)=0 \end{aligned}$$

Παρ. 
$$1^{1/11} = z \iff 1 = z^{11}$$

$$\iff z^{11} - 1 = 0$$

$$\iff$$
  $(z-1)(z^{11}+z^{10}+\cdots+z^1+1)=0$ 

$$\{u_09, u_1, \dots, u_{10}\}$$



# Κεφάλαιο 2 Βασικές μιγαδικές συναρτήσεις

$$e^z$$
,  $\log(z)$ 

$$e^z \stackrel{\text{ορισμός}}{=} e^x e^{iy} = e^x (\cos y + i \sin y)$$

Ήξερα 
$$e^x: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$$
  $e^{iy}: \mathbb{R} \to \mathbb{C}$ 

Τώρα η νέα συνάρτηση  $e^z:\mathbb{C}\to\mathbb{C}$  και **γενικεύει** τις δύο προηγούμενες συναρτήσεις.

Παρ.

$$e^{1+i} = ee^{i} = e \cdot (\cos 1 + i \sin 1)$$
$$= e \cdot \cos 1 + i \cdot e \cdot \sin 1$$
$$\operatorname{Re}\left(e^{1+i}\right) = e \cos 1$$
$$\operatorname{Im}\left(e^{1+i}\right) = e \sin 1$$

$$\log(e) = 1$$
$$\log(-1) = \log\left(e^{i(\pi+2k\pi)}\right) = i(\pi + 2k\pi)$$

Δηλ. η λογαριθμική συνάρτηση είναι πλειότιμη.

$$z = |z|e^{i\theta}$$
$$\log(z) = \ln(|z|) + i\theta$$

Ορίζω

Πλειότιμη 
$$\log(z) = \ln(|z|) + i\arg(z)$$

**Μονότιμη**  $\operatorname{Log}(z) = \ln \big( |z| \big) + i \operatorname{Arg}(z)$  είναι ο πρωτεύων κλάδος της πλειότιμης

$$\log(1+i) = \log\left(\sqrt{2}e^{i\left(\pi/4 + 2k\pi\right)}\right)$$
$$= \log\left(\sqrt{2}\right) + i\left(\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right)$$

$$\left\{ \frac{1}{2}\ln(2) + i\left(\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right) \right\}$$

2.1

Από σήμερα: 
$${\rm Arg}\,(z)\in(-\pi,\pi]$$
 Πριν 7 ημέρες:  $e^z=e^{x+iy}=e^x {\cos y}+i {\sin y}$ 

**Σήμερα:** 
$$\exp(z) \stackrel{\text{op}}{=} 1 + z + \frac{z^2}{2!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!}$$

- Θ. Η  $\exp(z)$  είναι παραγωγίσιμη σε κάθε  $z\in\mathbb{C}$  και ικανοποιεί:
  - $(1) \ \forall z : (\exp(z))' = \exp(z)$
  - (2)  $\forall z_1, z_2 : \exp(z_1 + z_2) = \exp(z_1) \exp(z_2)$
  - (3)  $\forall \theta \in \mathbb{R} : \exp(i\theta) = \cos \theta + i \sin \theta$

Απόδ.

(1)

$$(\exp(z))' = \left(1 + z + \frac{z^2}{2!} + \frac{z^3}{3!} + \dots\right)'$$
$$= 0 + 1 + z + \frac{z^2}{2!} + \dots = \exp(z)$$

(2) 
$$g(z) = \exp(z) \exp(\zeta - z)$$

$$\frac{dg}{dz} = \exp(z) \exp(\zeta - z) + \exp(z) \exp(\zeta - z)(-1) = 0$$

$$\implies g(z) = c \implies c = g(0) = \exp(\zeta)$$

$$\implies \exp(\zeta) = g(z) = \exp(z) \exp(\zeta - z)$$

Θέτω:  $z = z_1, \; \zeta = z_1 + z_2$ 

Οπότε:

$$\exp(z_1 + z_2) = \exp(z_1) \cdot \exp(z_2)$$

(3)

$$\exp(i\theta) = 1 + i\theta + \frac{(i\theta)^2}{2!} + \frac{(i\theta)^3}{3!} + \frac{(i\theta)^4}{4!} + \dots$$
$$= \left(1 - \frac{\theta^2}{2!} + \frac{\theta^4}{4!} - \dots\right) + i \cdot \left(\theta - \frac{\theta^3}{3!} + \dots\right)$$
$$= \cos\theta + i\sin\theta$$

 $\exp(z) e^z$ 

$$\exp(1+i)=1+(1+i)+rac{(1+i)^2}{2!}+\dots$$
 
$$e^{1+i}=1+(i+1)+\dots$$
 ή ο αρ.  $e=2.718$  υψωμένος στη μιγαδική δύναμη  $1+i$ 

 $\operatorname{H}\exp(z)$  είναι περιοδική με περίοδο  $2\pi i$ 

Απόδ.

$$\exp(z + 2\pi i) = \exp(z) \exp(2\pi i) = \exp(z)$$

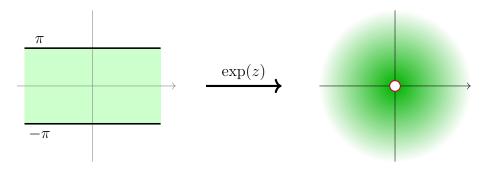
Η εικόνα του συνόλου  $A\subseteq\mathbb{C}$  υπό την συνάρτηση f(z) Δηλ.

$$f(A) = \{ w = f(z), z \in A \}$$

Παρ. Να δειχθεί ότι 
$$\exp(\mathbb{C}) = \mathbb{C} - \{0\}$$
  
Διότι: έστω  $w = re^{i\phi} \in \mathbb{C} - \{0\}$ .  
Θα βρω  $z = \rho e^{i\theta} = x + iy$  τ.ώ:  $\exp(z) = w$ .  
 $\exp(z) = \exp(x + iy) = \exp(x) \exp(iy)$   
 $w = re^{i\phi}$   
 $\exp(x) = \left|\exp(z)\right| = |w| = r \implies \boxed{x = \ln(r)}$   
 $\operatorname{Arg}\left(\exp(z)\right) = \operatorname{Arg}\left(w\right)$   
 $\operatorname{Arg}\left(\exp(z)\right) = \operatorname{Arg}\left(\exp(x)\exp(iy)\right) = y$   
 $\operatorname{Arg}\left(w\right) = \operatorname{Arg}\left(re^{i\phi}\right) = \phi$   
 $\operatorname{Arg}\left(\exp(z)\right) = \operatorname{Arg}\left(w\right) \implies \boxed{y = \phi}$ 

Τελικά  $z=x+iy=\ln(r)+i\phi$  ικανοποιεί  $\exp(z)=re^{i\phi}=w$ . Άρα  $\exp(\mathbb{C})=\mathbb{C}-\{0\}$  Στην πραγματικότητα, δεν χρειάζομαι όλο το  $\mathbb{C}$  διότι:

$$\exp(U) = \mathbb{C} - \{0\}, \quad \text{ánou } U = \{x + iy : x \in \mathbb{R}, y \in (-\pi, \pi]\}$$



# 2.2 Λογαριθμική Συν.

$$w = \widehat{\log(z)} \iff z = \exp(w)$$

$$w = \log(1+i)$$

$$1 + i = \sqrt{2}e^{i\left(\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right)}$$

$$\log(1+i) = \log\left(\sqrt{2}e^{i\left(\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right)}\right)$$

$$= \ln(\sqrt{2}) + \log\left(e^{i\left[\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right]}\right)$$

$$= \ln(\sqrt{2}) + i\left(\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right) \quad k \int \mathbb{Z}$$

$$= \left\{\dots, \ln(\sqrt{2}) - i\frac{7\pi}{4}, \ln(\sqrt{2}) + i\frac{\pi}{4}, \ln(\sqrt{2}) + i\frac{3\pi}{4}, \ln(\sqrt{2}) - i\frac{17\pi}{4}, \dots\right\}$$

 $\log(z) = \ln(r) + i \arg(z)$   $\leftarrow$  πλειότιμη

 $\overline{\mathrm{Log}(z) = \ln(r) + i\mathrm{Arg}\,(z)} \leftarrow \begin{array}{c} \mu$ ονότιμη ασυνεχής για  $x \in (-\infty,0]$ 

### 2.3 Μιγαδικές δυνάμεις

$$z^c = e^{\log(z^c)} = e^{\operatorname{clog} z} = e^{c\left(\ln\left(|z|\right) + i\arg(z)\right)}$$

ή

$$z^c = e^{\operatorname{Log}(z^c)} = e^{c(\ln(|z|) + i\operatorname{Arg}(z))}$$

$$\underbrace{(1+i)^{2-i}}_{z=1+i} = e^{(2-i)\log(1+i)} = e^{(2-i)\left(\ln\left(\sqrt{2}\right) + i\left(\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right)\right)}_{z=2-i}$$

$$= e^{\left(2\ln(\sqrt{2}) + \left(\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right)\right) + i\left(-\ln(\sqrt{2}) + \frac{\pi}{4} + 4k\pi\right)}$$
$$= e^{2\ln(\sqrt{2}) + \frac{\pi}{4} + 2k\pi} \cdot e^{i\left(-\ln\sqrt{2} + \frac{\pi}{2} + 4k\pi\right)}$$

$$=2e^{\pi/4+2k\pi}\cdot\left[\cos\left(-\ln\left(\sqrt{2}\right)+\frac{\pi}{2}+4k\pi\right)+i\sin\left(-\ln\left(\sqrt{2}\right)+\frac{\pi}{2}+4k\pi\right)\right]$$

$$\sqrt{1+i} = (1+i)^{1/2} = e^{1/2 \cdot \log(1+i)} 
= e^{1/2 \left(\ln\left(\sqrt{2}\right) + i\left(\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right)\right)} 
= e^{1/2 \ln\left(\sqrt{2}\right)} \cdot e^{\frac{1}{2}\left(\pi/4 + 2k\pi\right)} 
= \sqrt[4]{2}e^{i\left(\frac{\pi}{8} + k\pi\right)} 
= \sqrt[4]{2} \left(\cos\left(\frac{\pi}{8} + k\pi\right) + i\sin\left(\frac{\pi}{8} + k\pi\right)\right) 
= \begin{cases}
\sqrt[4]{2} \left(\cos\left(\frac{\pi}{8}\right) + i\sin\left(\frac{\pi}{8}\right)\right) 
\sqrt[4]{2} \left(\cos\left(\frac{9\pi}{8}\right) + i\sin\left(\frac{9\pi}{8}\right)\right)
\end{cases}$$

$$(-1)^i = e^{\log((-1)^i)} = e^{i\log(-1)} = e^{i(i(2k+1)\pi)} = e^{-(2k+1)\pi}$$

$$(1+i)^{\sqrt{2}} = e^{\sqrt{2}\log(1+i)} = e^{\sqrt{2}\left(\ln\left(\sqrt{2}\right) + i\left(\frac{\pi}{4} + 2k\pi\right)\right)}$$

$$= \sqrt{2}^{\sqrt{2}} \cdot e^{i\sqrt{2}\left(\frac{\pi}{4}\right) + 2k\pi}$$

$$= \sqrt{2}^{\sqrt{2}} \left[\cos\left(\frac{\sqrt{2}\pi}{4} + 2k\sqrt{2}\pi\right) + i\sin\left(\frac{\sqrt{2}\pi}{4} + 2k\sqrt{2}\pi\right)\right]$$

$$\cos\left(\frac{\sqrt{2}\pi}{4}\right) = \cos\left(\frac{\sqrt{2}\pi}{4} + 2k\sqrt{2}\pi\right)$$

$$\implies \frac{\sqrt{2}\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}\pi}{4} + 2k\sqrt{2}\pi + 2m\pi \implies 2k\sqrt{2}\pi = 2m\pi \implies \sqrt{2} = m/k$$

$$(1+i)^{p/q} = \dots$$
$$m = \lambda q$$

**Παρ.** Να βρεθούν οι τιμές του n τ.ώ:

$$c_n = \sum_{k=0}^n i^k \in \mathbb{I}$$

$$\begin{array}{c|c} n & \\ \hline 0 & 1 \\ 1 & 1+i \\ 2 & 1+i+i^2=1 \\ 3 & 1+i+i^2+i^3=0 \\ \hline 4 & 1 \\ \hline 5 & 1+i \\ 6 & i \\ \vdots & \vdots \end{array}$$

Αρα  $\forall_{n,m}: c_n = c_{n+4m}$ Οι φανταστικές τιμές του  $c_n$  προκύπτουν για

$$n = 2, 3,$$
  
 $6, 7,$   
 $10, 11,$ 

**An.** 
$$n \in \{m+4l : m \in \{2,3\}, l \in \mathbb{N}_0\}$$

**Παρ.** Να λυθεί η 
$$(1+z)^{2n} = -(1-z)^{2n}$$
  $n \in \mathbb{N}$ 

**Λύση** Φαίνεται άμεσα ότι  $z \neq 1$ 

$$\left(\frac{1+z}{1-z}\right)^{2n} = -1 \implies \frac{1+z}{1-z} = (-1)^{1/2n} = \left(e^{i(2k+1)\pi}\right)^{1/2n}$$

$$z = \frac{e^{i(2k+1)\pi/2n} - 1}{e^{i(2k+1)\pi/2n} + 1}$$

$$= \frac{\cos\left((2k+1)\frac{\pi}{2n}\right) + i\sin\left((2k+1)\frac{\pi}{2n}\right) - 1}{\cos\left((2k+1)\frac{\pi}{2n}\right) + i\sin\left((2k+1)\frac{\pi}{2n}\right) + 1}$$

$$= \begin{cases} \cos\left((2k+1)\frac{\pi}{2n}\right) + i\sin\left((2k+1)\frac{\pi}{2n}\right) + i2\sin\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right)\cos\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right) + i2\sin\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right)\cos\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right) + i2\sin\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right)\cos\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right) - i\cos\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right) - i\cos\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right) - i\cos\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right) - i\cos\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right) - i\sin\left((2k+1)\frac{\pi}{4n}\right) -$$

#### 2.4

#### 2.4.1 Η γραμμική απεικόνιση

Tύπος: f(z) = az + b,  $a, b \in \mathbb{C}$ 

Προφανώς η w = f(z) = az + b είναι 1-1 συνάρτηση και εύκολα βρίσκουμε την αντίστροφή της λύνοντας την w = az + b ως προς z.

Έτσι:  $f:\mathbb{C} o\mathbb{C}:f(z)=az+b$  και μπορώ να την επεκτείνω στο  $\bar{\mathbb{C}}$  με 1-1 τρόπο θέτοντας

$$f(\infty) = \infty$$

### Γεωμετρική ερμηνεία

• Προφανώς, από τη δομή της, η γραμμική απεικόνιση απεικονίζει ευθείες σε ευθείες και κύκλους σε κύκλους.

**Ερώτηση** Έστω f(z) = az + b.

Αν  $Ax + By + \Gamma = 0$  ευθεία τυχαία, βρείτε πού αυτή απεικονίζεται μέσω της f(z).

$$w = u + iv = az + b$$
  
=  $u(x, y) + iv(x, y) = a(x + iy) + b$ 

• 
$$w = az + b \iff z = \frac{w - b}{a} \iff x + iy = \frac{u + iv - (b_0 + ib_1)}{a_0 + ia_1} = \frac{\left[(u - b_0) + i(v - b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]\left[a_0 - a_1i\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]}{|a|^2} = \frac{\left[(u - b_0) + a_1(v + b_1)\right]}{$$

Άρα:

$$x = \frac{a_0u + a_1v - (a_0b_0 + a_1b_1)}{|a|^2}$$
$$y = \frac{-a_1u + a_0v - (a_1b_0 + a_0b_1)}{|a|^2}$$

(μπορεί να είναι λάθος)

$$Ax + By + \Gamma = 0$$

$$\iff A (a_0u + a_1v - (a_0b_0) - (a_0b_0 + a_1b_1) + B (-a_1u + a_0v - (a_1b_0 + a_0b_1)) + \Gamma|a|^2 = 0$$

# **2.4.2** Αντιστροφή $f(z) = \frac{1}{z}$ $(z \neq 0)$

Προφανώς:  $\mathbb{C}-\{0\}\to\mathbb{C}: f(z)=rac{1}{z}$  και μορεί να επεκταθεί στο  $\bar{\mathbb{C}}$  θέτοντας  $f(0)=\infty$  και  $f(\infty)=0$ 

Eννοείται ότι είναι 1-1 με  $w=\frac{1}{z}\iff \frac{1}{w}$  δηλ. για  $\begin{cases} w=u+iv \\ z=x+iy \end{cases}$  έχουμε:

$$x + iy = \frac{u - iv}{u^2 + v^2} \iff \begin{vmatrix} x = \frac{u}{u^2 + v^2} \\ y = \frac{-v}{u^2 + v^2} \end{vmatrix}$$
 (2)

Έτσι φαίνεται ότι η συνάρτηση αυτή απεικονίζει ευθείες σε ευθείες ή κύκλους, και κύκλους σε ευθείες ή κύκλους.

Πράγματι, αν  $Ax + By + \Gamma = 0$  τυχαία ευθεία στο επίπεδο του z, τότε από (2):

$$A\frac{u}{u^2 + v^2} - B\frac{v}{u^2 + v^2} + \Gamma = 0$$

$$\iff Au - Bv + \Gamma(u^2 + v^2) = 0$$

- $\Gamma = 0$  τότε Au By = 0 άρα ευθεία απεικον. σε ευθεία, ενώ:
- $\Gamma \neq 0$  τότε  $u^2 + v^2 + rac{A}{\Gamma} u rac{B}{\Gamma} v = 0$  δηλ. κύκλος

$$x^2 + y^2 + Ax + By + \Gamma = 0$$

 $\mathrm{H}f(z)=rac{1}{z}$  απεικονίζει το εσωτερικό μοναδιαίου κύκλου |z|=1 με κέντρο το z=0, στο εξωτερικό του (με 1-1 τρόπο, και αντιστρόφως).

#### Πράγματι:

$$\begin{split} z:|z|<1, &\ \text{tóte}\ f(z)=\frac{1}{z}\ \text{me}\ \left|f(z)\right|=\frac{1}{|z|}>1 \implies \left|f(z)\right|>1 \\ z:|z|>1, &\ \text{tóte}\ f(z)=\frac{1}{z}\ \text{me}\ \left|f(z)\right|=\frac{1}{|z|}<1 \implies \left|f(z)\right|<1 \\ z:|z|=1, &\ \text{tóte}\ f(z)=\frac{1}{z}=\frac{\bar{z}}{z\bar{z}}=\frac{\bar{z}}{|z|^2}=\bar{z} \end{split}$$

#### 2.4.3 Μετασχ. Möbius

Καλούμε ρητογραμμικό μετασχηματισμό (Möbius) κάθε συνάρτηση

$$f(z) = \frac{az+b}{cz+d} \qquad (\text{pe } ad-bc \neq 0)$$

Προφανώς:  $f:\mathbb{C}-\left\{-d/c\right\}\to\mathbb{C}-\left\{\frac{a}{c}\right\}$ , αν  $c\neq 0$  ή  $f:\mathbb{C}\to\mathbb{C}$  αν c=0 Η f είναι 1-1 (εύκολο).

- Αποδεικνύεται ότι ο μετασχ. Möbius είναι σύνθεση διαστολής, <u>περιστροφής, μετάθεσης</u> και <u>αντιστροφής,</u> άρα απεικονίζει ευθείες σε ευθείες ή κύκλους, και κύκλους σε ευθείες ή κύκλους.
- Ο μετασχ. Möbius (στην περίπτωση ευθείας ή κύκλου) απεικονίζει συμπληρωματικούς τόπους σε συμπληρωματικούς τόπους.
- Αποδεικνύεται ότι <u>υπάρχει</u> ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ μετασχ. Möbius που απεικονίζει ΤΡΙΑ σημεία  $z_1, z_2, z_3$  σε ΤΡΙΑ ΑΛΛΑ σημεία  $w_1 = f(z_1), \ w_2 = f(z_2), \ w_3 = f(z_3)$ , και έχει τη μορφή:

$$\frac{(w-w_1)(w_2-w_3)}{(w-w_3)(w_2-w_1)} = \frac{(z-z_1)(z_2-z_3)}{(z-z_3)(z_2-z_1)}.$$

# 2.4.4 Τριγωνομετρικές και αντίστροφές τους π.x.

• Η συνάρτηση

$$\sin: \mathbb{C} \to \mathbb{C}: \sin z = \frac{e^{iz} - e^{-iz}}{2}$$

είναι  $2\pi$ -περιοδική, άρα μη αντιστρέψιμη στο  $\mathbb C$ 

Έστω  $E_k = \left\{ x + iy : \kappa \pi - \frac{\pi}{2} < x < \kappa \pi + \frac{\pi}{2}, y \in \mathbb{R} \right\}, k \in \mathbb{Z}$  είναι "κατακόρυφες λωρίδες". Για  $\underline{k} = 0$ , έχω:

Τότε η  $\sin z$  γίνεται 1-1 με πεδίο τιμών το σύνολο

$$A = \mathbb{C} - \{u + iv : |u| \ge 1 \text{ kal } v = 0\}$$

Έτσι η  $\sin:E_k\to A$  είναι 1-1 (για κάθε συγκεκριμένο  $k\in\mathbb{Z}$ ), άρα αντιστρέψιμη.

- Από  $w=\sin z$  παίρνω:

- Για 
$$x=\frac{\pi}{2},\ y\in\mathbb{R}\xrightarrow{\sin z}(\cosh y,0)$$

Αλλά  $\cosh y$  δεν είναι 1-1  $\forall y$ , επομένως η  $\sin z$  ΔΕΝ μπορεί να είναι 1-1 πάνω στην  $x=\frac{\pi}{2}$ , η οποία εξαιρείται από το πεδίο ορισμού. Έτσι, από το πεδίο τιμών, εξαιρείται η ημιευθεία

$$\{u + iv : u > 1, v = 0\}$$

– Για  $x=-rac{\pi}{2}$ , ομοίως εξαιρείται η ημιευθεία

$${u + iv : u \le 1, v = 0}$$

- Για  $\underline{x=0}$ ,  $y\in\mathbb{R}\xrightarrow[\text{απεικον.}]{\sin z}(0,\sinh y)$  και επειδή  $\sinh y$  1-1 γν. αύξ. με πεδίο τιμών το  $\mathbb{R}$   $\forall y$  η x=0 απειον. στην u=0.
- Έστω x=a  $(a\neq\pm\frac{\pi}{2}),\ a\neq0$

**Τότε:** 
$$\begin{vmatrix} u = \sin a \cosh y \\ v = \cos a \sinh y \end{vmatrix} \implies \boxed{\frac{u^2}{\sin^2 a} - \frac{v^2}{\cos^2 a} = 1}. \text{ Av } a \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right), \text{ τότε } \begin{vmatrix} u > 0 \\ v \in \mathbb{R} \end{vmatrix}, \text{ και}$$

αντίστοιχα για  $a \in \left(-\frac{\pi}{2}, 0\right)$ .

Έτσι ορίζουμε:

$$= \arcsin : E' \to E_k :$$

$$\arcsin z = w \iff z = \sin w = \frac{e^{iw} - e^{-iw}}{2}$$

$$\iff e^{2iw} - 2ize^{iw} - 1 = 0 \iff e^{iw} = \frac{2iz + \sqrt{4 - 4z^2}}{2}$$

$$\implies iw = \log\left(z + \frac{2}{\sqrt{1 - z^2}}\right)$$

$$\implies \arcsin z = \log\left(z + \frac{2}{\sqrt{1 - z^2}}\right)$$

- Τρίτη 22/11 Ατρέας, 2 τμήματα
- Πέμπτη 24/11 Κεχαγιάς, 2 τμήματα
- Παρασκευή 25/11 Κεχαγιάς, 2 τμήματα

# Κεφάλαιο 3 Ακολουθίες & Σειρές (Μιγαδικών αριθμών/συναρτήσεων)

### Ορισμός

Ακολουθία  $(u_n(z))_{n=1}^{\infty}$ 

### Ορισμός

Λέμε ότι η  $u_n(z)$  τείνει σε u(z). Γράφουμε  $\lim_{n \to \infty} u_n(z) = u(z)$ 

$$\forall z, \forall \epsilon > 0 \ \exists N_{\epsilon,z} : n \ge N\epsilon, z \implies |u_n(z) - u(z)| < \epsilon$$

Παρ. 
$$u_n(z) = 1 + \frac{z}{n}$$

$$\lim_{n \to \infty} = 1$$
 διότι

$$\forall z \in \mathbb{C}, \forall \epsilon > 0 : n \ge \frac{|z|}{\epsilon} + 1 \implies \left| \underbrace{1 + \frac{z}{n} - 1}_{\epsilon} \right| < \epsilon$$

$$\iff \left| \frac{z}{n} \right| < \epsilon$$

$$\iff n > \frac{|z|}{\epsilon}$$

#### Ορισμός

Έστω ακολουθία  $\left(u_n(z)\right)_{n=1}^\infty$ 

$$S_1(z) = u_1(z)$$

Ορίζω νέα ακολουθία  $\left(S_1(z)\right)_{n=1}^\infty$  ως εξής:  $S_2(z)=u_1(z)+u_2(z)$  . . .

$$S_2(z) = u_1(z) + u_2(z)$$

$$S_n(z) = u_1(z) + u_2(z) + \dots + u_n(z)$$

Εάν  $\exists \lim_{n \to \infty} S_n(z) = S(z)$  γράφω  $\sum_{n \to \infty} u_n(z) = S(z)$  και το ονομάζω **σειρά**.

**Παρ.** για  $n \in \mathbb{N}$  ορίζω  $u_n(z) = z^n \cdot (1-z)$ . Τότε

$$\begin{split} \sum_{n=1}^{\infty} u_n(z) &= \sum_{n=1}^{\infty} z^n (1-z) \\ &= \lim_{N \to \infty} \sum_{n=1}^{N} \left( z^n - z^{n+1} \right) \\ &= \lim_{N \to \infty} \left( z - z^2 + z^2 - z^3 + z^3 - z^4 + \dots - z^{N+1} \right) \\ &= \lim_{N \to \infty} \left( z - z^{N+1} \right) = z - \lim_{N \to \infty} z^{N=1} \\ &\stackrel{\text{OÉTW}}{=} z^{-re^{i\theta}} z - \lim_{N \to \infty} r^N e^{iN\theta} \\ &= z \text{ ÓTOV } |z| < 1 \end{split}$$

Τελικά

$$\sum_{n=1}^{\infty} z^n \cdot (1-z) = \begin{cases} z & \text{όταν } |z| < 1 \\ \text{δεν ορίζεται} & \text{όταν } |z| \geq 1 \end{cases}$$

(Για 
$$z=0$$
,  $\sum_{n=0}^{\infty}=0^n(1-z)=0=z$ ) Ισχύει  $|z|<1$   $\Longrightarrow$   $\lim_{N\to\infty}z^N=0$ , διότι

$$\forall z \ \mu\epsilon \ |z| < 1, \epsilon > 0 \quad n \geq \frac{\ln e}{\ln |z|} + 1 \implies |z^n| < \epsilon$$
 
$$\iff |z|^n < \epsilon$$
 
$$\iff n \cdot \ln |z| < \ln e$$
 
$$\iff n < \frac{\ln e}{\ln |z|}$$

### Ορισμό<u>ς</u>

Λέω ότι η 
$$\sum_{n=1}^\infty u_n(z)$$
 συγκλίνει απολύτως ανν  $\sum_{n=1}^\infty \left|u_n(z)\right|$  συγκλίνει.

### Ορισμός

Λέμε ότι η  $ig(u_n(z)ig)_{n=1}^\infty$  συγκλίνει ομοιόμορφα στην u(z) ανν

$$\forall z, \forall \epsilon > 0 \exists \underbrace{N_{\epsilon}}_{\text{To } N_{e} \text{ Sev exaptátal anó to } z} \colon \quad n \geq N_{\epsilon} \implies \left| u_{n}(z) - u(z) \right| < \epsilon$$

Παρόμοια πράγματα λέμε και για την  $\displaystyle \sum_{n=1}^{\infty} u_n(z)$ 

Παρ. Η  $\sum_{n=1}^\infty z^n \cdot (1-z)$  συγκλίνει ομοιόμορφα για κάθε z με  $|z| \leq \frac{1}{z}$  Διότι

$$\lim_{N \to \infty} \sum_{n=1}^{N} z^{n} (1-z) = z - \lim_{N \to \infty} z^{N+1}$$

ightarrow Αρκεί να δείξω ότι  $z^{N+1} 
ightarrow 0$  ομοιόμορφα.

$$\forall z, |z| \leq \frac{1}{2}, \forall \epsilon > 0, \forall n \geq \frac{\ln \epsilon}{\ln |z|} + 1 \implies \left|z^{N+1}\right| < \epsilon$$

Ισχυρίζομαι ότι

$$\forall z, |z| \leq \frac{1}{z}, \forall \epsilon > 0, \forall n \geq \frac{\ln \epsilon}{\ln \frac{1}{2}} + 1 \implies \left| z^{N+1} \right| < \epsilon$$

διότι 
$$|z| \leq \frac{1}{2} \implies \frac{\ln \epsilon}{\ln \frac{1}{2}} \geq \frac{\ln \epsilon}{\ln |z|}$$

Θ. Έστω  $\left(u_n(z)\right)_{n=1}^\infty$  ακολουθία συνεχών συναρτήσεων και  $\sum_{n=1}^\infty u_n(z)=u(z)$  ομοιόμορφα στο χωρίο  $\Delta$ .

Tότε 
$$\int_c u(z) dz = \int_c \sum_{n=1}^{\infty} u_n(z) dz = \sum_{n=1}^{\infty} \int_c u_n(z) dz$$

Θέτω  $\left(u_n(z)\right)_{n=1}^\infty$  ακολουθία αναλυτικών (ολόμορφων) συναρτήσεων και  $\sum_{n=1}^\infty u_n(z)=u(z)$  συγκλίνει ομοιόμορφα στο χωρίο D. Τότε

$$\frac{\mathrm{d}u}{\mathrm{d}z} = \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}z} \left( \sum u_n(z) \right) = \sum_{u=1}^{\infty} \frac{\mathrm{d}u}{\mathrm{d}z}$$

- Θ. Aν συγκλίνει η  $\sum_{n=1}^{\infty} \left|u_n(z)\right|$ , τότε συγκλίνει και η  $\sum_{n=1}^{\infty} u_n(z)$  Το αντίστροφο δεν ισχύει πάντα.
- Θ. Αν συγκλίνει η  $\sum_{n=1}^\infty \left|v_n(z)\right|$  και  $\forall n,z$  :  $\left|u_n(z)\right|$   $\leq$   $\left|v_n(z)\right|$ , τότε συγκλίνει και η  $\sum_{n=1}^\infty \left|u_n(z)\right|$

Θ.: Κριτήριο του λόγου Εστω 
$$L(z) = \lim_{n \to \infty} \left| \frac{u_{n+1}(z)}{u_n(z)} \right|$$
. Τότε

$$L(z) < 1$$
 η  $\sum_{n=1}^{\infty}$  συγκλίνει

$$L(z)>1$$
 η  $\sum_{n=1}^{\infty}$  δεν συγκλίνει

$$L(z)=1$$
 δεν μπορούμε να αποφανθούμε

Θ.: Κριτήριο της ρίζας 
$$\lim_{n\to\infty} \sqrt[n]{|u_n(z)|}$$
.. Τότε

$$L(z) < 1$$
 η  $\displaystyle \sum_{n=1}^{\infty}$  συγκλίνει  $L(z) > 1$  η  $\displaystyle \sum_{n=1}^{\infty}$  δεν συγκλίνει

$$L(z)>1$$
 η  $\sum_{z=1}^{\infty}$  δεν συγκλίνει

L(z)=1 δεν μπορούμε να αποφανθούμε

**Παρ.** Η  $\sum_{n=1}^{\infty} rac{z^n}{n\cdot(n+1)}$  συγκλίνει όταν  $|z|\leq 1$ , δεν συγκλίνει όταν |z|>1

Θέτω 
$$L(z)=\lim_{n\to\infty}\left|rac{z^{n+1}/(n+1)(n+2)}{z^n/n(n+1)}
ight|=\lim_{n\to\infty}|z|rac{n}{n+2}=|z|$$

Όταν |z|=1, τότε

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{z^n}{n(n+1)} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|z|^n}{n(n+1)} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)} = \sum_{n=1}^{\infty} \left( \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} \right) = 1$$

Αφού συγκλίνει απολύτως, συγκλίνει (για κάθε z:|z|=1)

Παρ.  $\sum_{n=1}^{\infty} z^n$  συγκλίνει όταν |z| < 1

$$\begin{split} \sum_{n=1}^{N} z^n &= z + z^2 + z^3 + \dots + z^N \\ &= z \cdot (1 + z + z^2 + \dots + z^{N-1}) \\ &= z \cdot \frac{1 - z^N}{1 - z} = \frac{z}{1 - z} \left( 1 - z^N \right) \\ &= \frac{z}{1 - z} \operatorname{yia} N \to \infty \operatorname{otav} |z| < 1 \end{split}$$

Για |z| > 1 δεν συγκλίνει.

Για |z| = 1 δεν συγκλίνει (τουλάιστον για κάποιες τιμές).

Εναλλακτικά, με κριτήριο ρίζας:  $L(z)=\lim_{n\to\infty}\sqrt[n]{|z^n|}=|z|$  και κριτήριο λόγου:  $L(z)=\lim_{n\to\infty}\left|\frac{z^{n+1}}{z^n}\right|=|z|$ 

Παρ.  $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z+2)^n}{(n+1)^3 4^n}$ 

$$L(z) = \lim_{n \to \infty} \frac{\frac{(z+2)^{n+1}}{(n+1)^3 4^n}}{\frac{(z+2)^n}{(n+1)^3 4^n}} = \lim_{n \to \infty} \frac{|z+2|}{4} \left(\frac{n+1}{n+2}\right)^3 = \frac{|z+2|}{4} \to \begin{cases} |z+2| < 4 & \text{συγκλίνει} \\ |z+2| = 4 & * \\ |z+2| > 4 & \text{δεν συγκλίνει} \end{cases}$$

Αν |z + 2| = 4, ελέγχουμε αν συγκλίνει απολύτως:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{(z+2)^n}{(n+1)^3 4^n} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4^n}{(n+1) 4^n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n+1)^2} < \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^3} < \infty$$

Παρ.  $\sum_{n=1}^{\infty} n! z^n$ 

$$L(z) = \lim_{n \to \infty} \frac{(n+1)!|z|^{n+1}}{n!|z|^n} = \lim_{n \to \infty} (n+1)|z| = \begin{cases} \infty & |z| \neq 0\\ 0 & |z| = 0 \end{cases}$$

• 
$$\sum rac{z^n}{n(n+1)}$$
 συγκλίνει για  $|z| \leq 1$ 

• 
$$\sum z^n$$
 συγκλίνει για  $|z| \leq 1$ 

• 
$$\sum rac{(z+2)^n}{(n+1)^3 4^n}$$
 συγκλίνει για  $|z+2| \leq 4$ 

• 
$$\sum n!z^n$$
 συγκλίνει για  $|z|=0$ 

### Ορισμός

Δυναμοσειρά:  $\displaystyle \sum_{n=0}^{\infty} a_n (z-z_0)^n$ 

Θ. Για κάθε δυναμοσειρά  $\displaystyle \sum_{n=0}^{\infty} a_n (z-z_0)^n$  υπάρχει  $R \geq 0$ ,

τ.ώ:

 $|z-z_0| < R$  η δυναμοσειρά συγκλίνει ομοιόμορφα  $|z-z_0| > R$  η δυναμοσειρά δεν συγκλίνει

Στο  $|z-z_0|=R$  η ΔΣ μπορεί να συγκλίνει σε κάποια σημεία και να μην συγκλίνει σε άλλα. Αυτό παρατηρούμε και στα 4 παραπάνω παραδείγματα.

Όταν 
$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (z-z_0)^n o$$
 σειρά Taylor.

Όταν 
$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (z-z_0)^n o$$
 σειρά Laurent.

Η σειρά Laurent περιλαμβάνει την Taylor ως ειδική περίπτωση.

Αν είναι "γνήσια" σειρά Laurent ( $a_n \neq 0$  για κάποια αρνητικά n), τότε το  $z_0$  λέγεται ανώμαλο σημείο της σειράς Laurent.